

KRISLAI

Pradėkime nuo savųjų. Kas pradėjo "nesutikimus"? Orlaiviai karo nelaimės. Imt nagan kriminalistus. Nuosirdūs ir teisingi žmonės. Atsilikęs melagius. Rašo A. BIMBA

Darbo žmonių Dienraštis
Kaina \$6.00 Metams
Užsieniuose \$8.00
Brooklyne \$6.50
Metams

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

No. 244 LAISVĖS ANTRASIASI 427 LORIMER STREET Telephone: STAG 2-3876 Brooklyn, N. Y., Šeštadienis, Spalių-October 17, 1942 Pavienio Numerio Kaina 3c. Metai XXXII. Dienraščio XXIV

AMERIKIEČIAI SUŽALOJO JAPONŲ KARO DIDLAIVĮ IR SEPTYNIS KITUS

Didelės Japonų Jėgos Atakuoja Amerikiečius

Oficialiai Amerikos Pranešimai

WASHINGTON, spal. 15. — Amerikos laivyno departamentas praneša, kas seka:

Japonų orlaiviai spal. 13 d. popiet du kartu bombardavo amerikiečių orlaivių stovyklą. Buvo nušauta žemyn trys priešų orlaiviai ir žuvo vienas Amerikos lėktuvas kovotojas.

Vakare Jungtinių Valstijų laivai atgabeno pastiprinimų mūsų kariuomenei Guadalcanal saloje (Saliamono salyne). Japonų bombanėšiai bombardavo mūsų laivus, bet jokių nuostolių nepadarė. Mūsų laivai, išleidę krantan karius ir iškrovę reikmenis, paskui pasitraukė kur kitur.

Naktį spalį 13-14 japonų karo laivai labai bombardavo amerikiečių lėktuvų stovyklą ir pakrančių įrengimus Guadalcanal saloje; menama, jog tarp priešų laivų buvo ir karo didlaidis, šarvuotlaidis ir naikintuvų. Pakrantinės mūsų kanuolės pataikė šoviniais į tris priešų naikintuvus.

Spalį 14 d. popiet dvi grupės japonų orlaivių dviem atskirais atvejais bombardavo mūsų lėktuvų stovyklą Guadalcanal saloje. Mūsų lėktuvai kovotojai negalėjo atremti pirmą priešų orlaivių žygį, kuriame dalyvavo apie 25 japonų bombanėšiai ir tūlas skaičius lengvųjų kovos lėktuvų. Antru atveju amerikiniai lėktuvai kovotojai nušovė žemyn devynis japonų bombanėšius ir keturis jų kovos lėktuvus. Amerika prarado vieną lėktuvą.

Spalį 15 d. anksti iš ryto japonų transporto laivai, saugomi naikintuvų, šarvuotlaidių ir vieno karinio didlaidio, buvo pastebėti netoli Savo salos. Tie priešų laivai leido savo kariuomenę į šiaurinį Guadalcanal salos pajūrį, į vakarus nuo mūsų orlaivių stovyklos. Mūsų orlaivių grupė atakavo japonų laivus, ir kaip pranešama, tiesiog pataikė trimis bombomis į vieną priešų transporto laivą ir padegė du kitus jų transporto laivus. Japonų karo didlaidis tapo sužalotas ir vienas jų lėktuvas kovotojas nušautas žemyn.

Buvo patebėta ir kitos stiprios japonų laivyno jėgos arti Guadalcanal salos.

Jungtinių Valstijų armijos daliniai taipgi dalyvauja Guadalcanal salos gnyne.

PIETINIS RAMUSIS VANDENYNAS

Karinis japonų laivas, manoma, submarinas bombardavo amerikiečių pozicijas Espiritu Santo saloje, New Hebrides salų grupėje, spalį 14-15 d.

Spalį 15 d. tuoj popiet apie 27 bombiniai japonų orlaiviai bombardavo mūsų pozicijas Guadalcanal salos pajūryje. Dar negauta platesnių pranešimų apie tai.

Trys pirmiau sužaloti japonų transporto laivai, prisilę prie pakrantinės seklumos, dar tebedega.

Spalį 15 d. vis dar buvo kariniai japonų laivai ir du transportai netoli Savo salos.

Kol kas negauta pranešimų apie mūsų ant žemės pačioje Guadalcanal saloje.

Liepsnoja Sukilimai Francijoje

Berne, šveic., spal. 16. — "Nepriklausomaj Francijos dalyj, Lyons, Chambery miestuose ir kitose vietose išsiveržė smarkūs žmonių sukilimai prieš Lavalio valdžią dėl to, kad ji verstina gabeną francūzus Vokietijon dirbti kariniuose nacių fabrikuose.

Sukilėliai mėto bombas į policiją ir kariuomenę, atsiųstą riaušėms slopinti. Policininkai ir kariai vartoja rankines granatas ir kitus ginklus prieš sukilėlius. Kariuomenė užėmė geležinkelinių stotis ir kitus strateginius punktus.

Washington. — Pranešama, jog kongresas greitu laiku priims sumanymą imt armijon 18 ir 19 metų jaunuolius.

J. L. Lewis Padvigubino Mainierių Duokles

Cincinnati, Ohio. — Jungtinės Mainierių Unijos pirmininkas John L. Lewis su savo bičiuliais vadais pervarė tarimą tos unijos suvažiavime pakelt mēnesines narių duokles nuo dabartinių 75 centų iki pusantros dolerio. Jie nustelbė tuos delegatus, kurie įrodinėjo, kad nėra reikalo dvigubinti narinės duokles, nes jau ir dabar unijos centras laiko padėjęs bankuose 6 milijonus dolerių unijinių pinigų.

I tuos parodymus lewisiniai vadai tik tiek atsakė, kad, girdi, po karo reikės unijai didelio išdo, idant ji galėtų apginti mainierių algas ir darbo sąlygas.

Suvažiavimas nutarė ir toliau mokėti pirmininkui Lewisui 25 tūkstančius dolerių algos per metus, o sekretoriui - išdininkui 18 tūkstančių.

"LAISVĖS" VAJUS

Šį kartą nelabai daug yra pasikeitimų lentelėje, bet manome kad laikui bėgant, gausime tankiau žinių nuo mūsų vajininkų. Nors pusė mėnesio praėjo nuo vajuos pradžios, vis dar negauname žinių nuo Pittsburgho ir Newarko. Subruskite, draugai!

Šiandien lentelę pasikeičia sekamai: Vajuos veteranai S. Penkauskas ir P. Tamašauskas, Lawrence, Mass., gražiai pradėjo veikti vajuje. Prisiuntė 4 naujas prenumeratas ir 4 senas prenumeratas. Tai bravo už tai!

Kitas geras vajininkas įstojo, tai J. Rudmanas, iš New Haven, Conn.; jis nuo pradžios jėjo į vajininkų eilę.

A. Žvingilas, iš So. Boston, Mass., prisiuntė vieną naują metinę prenumeratą ir vieną seną prenumeratą. Manome, kad girdėsime ir vėl nuo jo.

P. Slekaitis, iš Scranton, Pa., gerokai pašoko punktai, taipgi ir J. Kazlauskas, iš Hartford, Conn., gražiai pasirodė, prisiųsdamas vieną naują metinę prenumeratą.

Pažiūrėsime, kokios pasekmės bus ateinančią savaitę. Prašome visų kitų dienraščio "L." skaitytojų gauti nor po vieną naują skaitytoją. Yra daug, kurie dar to nepadarė.

- A. Stripeika, Elizabeth, N. J. 602
- Svinkunienė ir Meisonienė, Waterbury, Conn. 547
- S. Penkauskas — P. Tamašauskas, Lawrence, Mass. 280
- J. Bakšys, Worcester, Mass. 276
- V. J. Stankus, Easton, Pa. 240
- P. Žirgulis, Rochester, N. Y. 199
- J. Rudmanas, New Haven, Conn. 148
- S. Puidokas, Rumford, Me. 176
- ALDDL 136 kp., Harrison-Kearny, N. J. 171
- Baltimorės Vajininkai 120

- J. Mockaitis, Bridgeport, Conn. 110
- A. Marshall, Torrington, Conn. 106
- Geo. Shimaitis, Montello, Mass. 102
- P. Slekaitis, Scranton, Pa. 96
- R. Mizara, Brooklyn, N. Y. 92
- J. Kazlauskas, Hartford, Conn. 87
- W. Lasky, Brooktondale, N. Y. 84
- A. Žvingilas, So. Boston, Mass. 84
- Geo. Kuraitis, Brooklyn, N. Y. 76
- J. Blažonis ir R. Čiulada, Lowell, Mass. 72
- J. Grybas, Norwood, Mass. 72
- Adelė Bakunienė, Cliffside, N. J. 60
- A. Totorėlis, Hartford, Conn. 60
- M. Poderis, Wilkes-Barre, Pa. 60
- J. Margaitis, Windsor, Conn. 60
- J. Kalvelis, Bridgewater, Mass. 48
- A. J. Smith, Phila., Pa. 42
- S. Kuzmickas, Shenandoah, Pa. 40
- V. Kelmelis, Torrington, Conn. 24
- J. Kaulinis, Maspeth, N. Y. 20

"Laisvės" Administracija

DARBO FEDERACIJOS SUVAŽIAVIMAS ATMĖTĖ VIENYBĘ SU SOVIETŲ UNIJOM

Toronto, Canada. — Amerikos Darbo Federacijos suvažiavimas, pirm užsidarydamas spalį 14 d., priėmė rezoliuciją, pasizadėdamas "nedvejojanciai remti" rusų ir chinų darbininkus, bet atmetė siūlymus, reikalaujančius sumegst vienybės ryšius su Sovietų darbo unijomis.

Ta rezoliucija giria "stebėtiną ir puikų pasiryžimą" Sovietų ir Chinijos darbininkų. Bet gyrimo žodžiais Federacijos vadai stengiasi normaldyti tūkstančius tos organizacijos narių, kurie reikalauja, kad Amerikos unijistai suėytų į tokį bendravimą su Sovietų unijistais, kaip Anglijos unijos suėjo su jais.

Sidney Pudell, delegatas Namų Aptarnavimo Darbininkų Unijos, įteikė Federacijos suvažiavimui reikalavimą sudaryt bendro veikimo komitetą su Sovietų unijomis prieš fašistų Ašį. — Ši unija turi šimtus tūkstančių narių. — Bet Matthew Woll, vardu senų

Jų Federacijos vadų, atsakė, kad šiuo momentu dar, girdi, netikty priimt sovietines unijas į tokį tarptautinį komitetą.

PIRMINKO GREENO PAREIŠKIMAS

William Green vėl tapo vienbalsiai išrinktas Darbo Federacijos pirmininku. Green, priimdamas savo išrinkimą, pareiškė, jog vyriausai ateinančių metų reikalai yra trys — laimėti karą, laimėti taiką ir įvykdyti vienybę tarp CIO unijų ir Darbo Federacijos.

AMERIKIEČIAI UŽĖMĖ KITA ANDREANOF SALĄ

Washington, spal. 16. — Laivais atgabenta Amerikos kariuomenė užėmė dar vieną Andreanof salą, netoli Aleutų. Pora japonų orlaivių mėgino bombarduoti amerikiečius, bet jokių nuostolių nepadarė.

Amerikos lakūnai iš pirmiau užimtos kitos Andreanof salos bombarduoja japonus Kiskoje, vakarinėje Aleutų saloje.

STALINGRADO GYNĖJAI PRIVERSTI PASITRAUKT KIEK ATGAL MIESTE

Dar Niekad Naciai Taip Nešturmavo Stalingrade, kai Dabar

Maskva, spal. 16. — Hitlerininkai su didžiausiomis iki šiol įgjomis tankų, šarvuotų automobilių, orlaivių ir pėstininkų šturmuoja Stalingradą smarkiau, negu bet kada pirmiau. Užpuolikai-fašistų skaičius kur kas didesnis, negu raudonarmiečių ir ginkluotų darbininkų, ginančių Stalingradą.

Per desperatiškas atakas dvi divizijos smarkiausių nacių kariuomenės su šimtu tankų prasimušė šiek tiek pirmyn į darbininkų gyvenamą šiaurvakarinį Stalingrado priemiestį, kaip teigė

Gubernatorius Pasis-tengsiąs, kad Būtų Nubausti Lynciuotojai

New York. — Daug organizacijų ir kongresmanas Vito Marcantonio, Tarptautinio Darbininkų Apsigynimo pirmininkas, telegrafavo reikalavimus Mississippi valstijos gubernatoriui Paului R. Johnsonui nubausti kuo skaudžiausiai žmogžudžius lynciuotojus, kurie spalį 12 d. pakorė du negrus berniukus Ernestą Greeną ir Čalį Langą, abudu 14-kos metų amžiaus.

Gubernatorius, telegrama atsakydamas kongresmanui Marcantonio, pareiškė: "Aš buvau baisiai sujaudintas, kada gavau žinią apie nulynciavimu ty dviejų negrų berniukų. Tai dar pirmas nulynciavimas, kai aš gubernatoriumu jau trys metai. Aš esu pastojęs kelią daugeliui lynciavimų, pavartodamas valstijos miliciją. Aš būčiau ir šį kartą sustabdęs lynciuotojus, jeigu būčiau žinojęs, kad grėsė toks pavojus."

Kongresmanas Marcantonio savo telegramoje gubernatoriui Johnsonui, tarp kitko, sakė: "Nulynciavimas dviejų negrų berniukų sudrebino visą šalį. Kaltininkai turi būti mirčia nubausti, ir tik su tokia bausme sutiks Amerika. Kiekvienas lynciavimas yra pagalba Hitleriui. Kiekvieną kartą, kada tik lynciuotojai paliekami be bausmės, tai būna parama ir paguoda mūsų priešams."

400 Anglijos Orlaivių Pleškino Nacių Miestus

London, spal. 16. — Kertvertas šimtų Anglijos bombinių orlaivių pleškino Cologne ir kitus pramonės miestus vakarinėje Vokietijoje. Žuvo 18 Anglijos bombanėšių.

London. — Atskrido Amerikos išdo sekretorius Henry Morgenthau į Angliją, kariniais reikalais.

oficialis Sovietų pranešimas; bet miesto gynėjai atmuša tolesnes hitlerininkų atakas. Tai jau 53-čia diena kai fašistai apgula Stalingradą.

Associated Press praneša sekamai apie kautynes Stalingrado fronte:

Stalingrado gynėjai pasitraukė į naujas pozicijas ir atkakliai kaus, kad sulaukyt desperatiškas vokiečių pastangas prasimušti per miestą iki Volgos upės.

Užpuolikai prisiveržė į sovietinius apsigynimus vienos mylios pločio frontu ir šiaurinius Stalingrado priemiesčius. Verda kautynės darbininkų gyvenamoje vietoje.

Vokiečių orlaiviai pusantros tūkstančio kartų per dieną atakavo vieną siaurą Stalingrado sektorių, neturintį nė pilnos mylios pločio.

Tik viename priemiestyje į šiaurį vakarus nuo Stalingrado per dieną tapo užmušta pusantro tūkstančio vokiečių ir sunaikinta bei išmušta iš veikimo 45 priešų tankai.

Viename sektoriuje raudonarmiečiai įvarė kylį į užpuolikų linijas.

PIEŠŪ PAGYRAI

Berlyno radijas pasakojo, būk vokiečių tankai ir pėstininkai prasimušę per vieną Stalingrado dalį ir taip pasiekė Volgos upę. Hitlerininkai giriasi, būk jie užėmė Dzeržinskio vardo traktorių fabriką mieste ir užvaldė dvi mylias Volgos pakrantės, šiauriniame Stalingrado sektoriuje. Jie taipgi pasakoja, būk atėmė iš raudonarmiečių kelias miesto gatves.

(Tai yra priešų pasigarsinimai, kurių niekas kitas nepatvirtina.)

Baisus Mūšis tarp Japonų ir Amerikiečių ties Guadalcanal

Washington, spalį 16. — Tebesiaučia baisus mūšis tarp Amerikos karo laivų ir orlaivių, iš vienos pusės, ir japonų karinių laivų ir orlaivių, iš antros. Didžiausios iki šiol japonų laivyno jėgos atakuoja amerikiečius.

Menama, kad ir pačioje Guadalcanal saloje verda nirtė mūšiai tarp amerikiečių ir japonų.

Skraidąs Automobilis

Boston. — Pirmininkas United Orlaivių korporacijos, Eugene E. Wilson sakė Prekybos Rūmo pokilyje, kad jo inžinierius Igor Sikorsky išrado tokį automobilį, kuris, atskleides sparnus, gali ir oru lėkti. Tas išradimas esąs jau gana išbandytas ir patikrintas.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisve, Inc.
Every day except Sunday
Established April 5, 1911
427 LORIMER STREET, BROOKLYN, NEW YORK
Tel. STag 2-3878

President Jos. Weiss
Secretary Treasurer J. Gasunas
Editor Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	\$6.00
United States, six months	\$3.25
Brooklyn, N. Y., per year	\$6.50
Brooklyn, N. Y., six months	\$3.50
Foreign countries, per year	\$8.00
Foreign countries, six months	\$4.00
Canada and Brazil, per year	\$6.00
Canada and Brazil, six months	\$3.25

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Po Istorinėse Wendell Willkie Kelionėse

Išskelbė virš 31 tūkstantį mylių, apimančią 14-ąją kraštų, Wendell Willkie (Willkie) sugrįžo. Pirmiausiai, kaip ir pridera tokiam keliautojui, jis pateikė raportą prezidentui Rooseveltui, kuris jį siuntė. Pasilsėjęs, Mr. Willkie patieks raportą visi Amerikos tautai, visam kraštui. Jis tai sakosi padarys per radiją ir, aišku, per spaudą.

Mr. Willkie kelionė buvo istorinė; nes ji įvyko istoriniu laikotarpiu, — laikotarpiu, sprendžiančiu visos žmonijos likimą. Jis ne tik kalbėjosi su pačiais žymiausias šiuo metu valstybių vyrais, Stalinu, Molotovu, Čiang-kai-šeku ir kitais, bet Mr. Willkie apsilankė ir pačiuose svarbiausiuose šiuo metu karo frontuose: Afrikoj, Rytų Fronte ir Chinijoje. Beje, jis buvo vienas tų amerikiečių Tarybų Sąjungoj, kuriems Tarybų vyriausybė pasitiekė.

Willkie yra republikonas, — jis buvo republikonų kandidatas į krašto prezidentus 1940 m. rinkimuose. Už jį padavė savo balsus apie 23 milijonai Amerikos piliečių. Willkie plačiai, todėl, yra žinomas, — mažai Amerikoje rasis žmonių, kurie nebūtų apie jį girdėję. Bet šandien šį žmogų daugelis republikonų politikierių smarkiai puola, rūsčiai atakuoja. Tai vis Hooverio-Lindbergho plauko žmonės. Tai tie žmonės, kurie pritaria fašizmui, kurie nenori mušti fašistinės Ašies, kurie trukdo mūsų krašto karinių pastangų stiprinimą. Tokių žmonių yra kongrese ir senate; tokių žmonių yra visur ir net šių metų rinkimuose jie kandidatuoja į valdvietes (pav. p. Dewey New York valstijoje).

Willkie pasirodė esąs liberalas, nors jis yra republikonas, tačiau jam tas nekluduoja remti prezidentą Rooseveltą, jo buvusį oponentą, demokratą.

Išvykęs pasaulin, Willkie stebėjo įvykius, stebėjo juos atdaromis akimis, panašiai, kaip buvęs ambasadorius Joseph E. Davies. Nuvykęs į Tarybų Sąjungą, jis kalbėjosi su visokiais žmonėmis, jis lankėsi fabrikuose ir kolektyvinėse farmose, jis lankėsi fronte; jis tarėsi su raudonarmiečiais, su Molotovu, Stalinu, su artistais, rašytojais, dailininkais.

Būdamas Egipte, Turkijoje, Persijoje, Tarybų Sąjungoje, Chinijoje, Willkie kalbėjosi ir su militarinių reikalų žinovais, ir su generalais ir žemesniais karininkais.

Ir po to visko, Willkie pakartotinai sakė: **antrasis frontas Europoje turi būti atidarytas.** O tie pareigūnai, kurie kliudo antrojo fronto atidarymui, privalo būti bakšnojami į pašonę ir bakšnojamą turi padaryti niekas kitas, kaip plačioji visuomenė.

Kai panašų pareiškimą Willkie padarė Maskvoje, tai daugelis Amerikos apyserių, atvirų ir pasislėpusių hitlerininkų, tuojau pradėjo rekti, kelti triukšmą. „Kaip tai galėjo Willkie tą padaryti?“ skelbė tie žmonės. Jis, girdi, nieko neįmaną, jis nieko nežinąs. Jis kurstas visuomenę prieš militarinius vadus, jis kelia nesantaiką Jungtinėse Tautose. Kai kurie laikraščiai netgi paskelbė, būk prezidentas Rooseveltas nesutinkąs su tuo, ką Willkie sakė Maskvoje.

Sugrįžta Willkie Amerikon. Jis apsilanko pas prezidentą Rooseveltą ir pastarasis jam pareiškia, jog viskas tas, ką tūla spauda rašė, būk prezidentas nesutinkąs su Willkie pareiškimu Maskvoje, yra melas!

Ir Willkie iš naujo pareiškia, kad **antrasis frontas yra reikalingas ir galimas atidaryti.** Jis yra įsitikinęs, kad Tarybų Sąjunga nesumušama, jos naciški žvėrys niekaip neįveiks, nenugalės. Bet ne ta-

me čia dalykas: **Mr. Willkie pareiškia, kad jis stoji už antrąjį frontą dėlto, jog jį atidarius dabar, mažiau reikės žmonių paaukoti; jog laukimas, delsimas reikės tą, kad mes turėsime vėliau kur kas labiau nukentėti!**

Ir Mr. Willkie dar tuo klausimu, matyt, žada daugiau sakyti. Ir jis sakys. Jo kalba, jo nusistatymas supuola su Anglijos žmonių daugumos nusistatymu, su nusistatymu milijonų Amerikos žmonių. Kai Mr. Willkie reikalauja 2-jo fronto, tai jis pasirodo esąs mūsų krašto patriotas, apdairus politikas, ir antifašistas!

Mūsų laikraštis daug kur nesutiko su Mr. Willkie praeityje, tačiau šiuo klausimu mes manome Willkie išreiškia jausmus ir troškimus tos Amerikos visuomenės, kuriai rūpi juo greičiau priešą su mušti, karą laimėti ir taiką mūsų kraštui ir pasauliui užtikrinti.

Italams Nepiliečiams Dovana

Mūsų krašto teisingumo ministeris, Mr. Biddle, pareiškė, kad su sekamu pirmadieniu 600,000 italų nepiliečių, gyvenančių Jungtinėse Valstijose, nebus skaitomi nepiliečiais-priešais. Mr. Biddle teigia, kad per visą karo laiką, kai italai nepiliečiai buvo paskelbti nepiliečiais-priešais (enemy aliens) iš jų tarp, palyginti, mažai atsirado pavojingų mūsų kraštui. Milžiniška dauguma italų, gyvenančių šiame krašte, yra ištikimi mūsų santvarkai, gerai dirba, perka karo bonus ir stampus ir visokiais būdais kooperuoja su vyriausybe. Be to, yra nemažai tokių nepiliečių (italų), kurių vaikai tarnauja Amerikos kariuomenėje.

Dar yra ir kita priežastis, paakstinusi vyriausybę padaryti tokį patvarkymą: Italija šandien oficialiai skaitoma kariaujanti šalis, tačiau tikrumoje Italija yra nacių okupuota šalis. Mussolinis, tasai senas barabanas, pardavė Italiją Hitleriui ir šandien Italijoje viešpatauja Gestapo, viešpatauja naciai, kurių Italijos liaudis labai neapkenčia.

Yra manoma, kad Italijos liaudis gali sukilti anksčiau, negu kurios kitos fašistinės šalies liaudis. Be abejo, šis Mr. Biddle'io padavėjimas tam tik padės.

Mūsų nuomone, vyriausybė gerai pasielgė šitaip padarydama su italais nepiliečiais. Mes žinome, kad kai kur Amerikos piliečiuose surasime didesnių mūsų krašto priešų negu nepiliečiuose. Jeigu italai nepiliečiai dirba gerai, mes privalome linkyti jų gražiai nusistatytai ir duoti jiems darbo. O kurie individualai yra fašistai, tai ar jie bus piliečiai ar nepiliečiai, italai ar kitokios tautybės žmonės, tokius vyriausybė privalo greit imti už sketeros ir patalpinti ten, kur jų buvimas nedarys kraštui pavojaus ir žalos.

Armija Turi Būti iš Jaunesnių

Praktika įrodė, kad moderniskame kare, kada reikia vartoti sudėtingas mašinas, tai jaunesni amžiumi žmonės yra naudingesni armijai; nes jie vikresni, jų akys žvaulesnės, ir greičiau išmoksta ginklą vartoti.

Prezidentas Rooseveltas, važinėdamas po šalį stebėjo ir armijos dalinius. Divizijos, kurias sudaro 23-24 metų vyrai yra daug geresnės, kaip divizijos, kurias sudaro 33-34 metų amžiaus vyrai. Armijos komanda jau nuo seniai reikalauja, kad kongresas ir senatas padarytų patvarkymą imti į armiją ne nuo 20-ties, bet nuo 18-kos metų amžiaus. Ir prezidentas už tai pasisakė.

Jeigu tokis bus įstatymas pravestas, o atrodo, kad jis bus, tai dar nereiškia, kad jaunuoliai 18-kos metų bus vežami į karo frontą. Kol bus atlikta mobilizacijos formaliskumai, kol jie bus išlavinti karinio muštro, jie pasiekie apie 20-ties metų, tai yra, paties geriausio amžiaus.

Perdaug Šumo

Hitlerio barbarai surakino retežiais kelis šimtus anglų belaisvių. Tokis jų pasielgimas dar kartą parodo, kad jie grįžo atgal į viduramžių tamsią gadynę, į kryžiuočių laikus. Į tai atsakydama, Anglija pareiškė, kad jeigu ir toliau taip barbarai naciai darys, tai Anglijoj bus surakinti vokiečiai belaisviai. Dantis už dantį, akis už akį žygiams tik ir galima nacių barbarus kiek suvaldyti.

Bet, mūsų manymu, Anglijoj apie tuos retežius perdaug keliami triukšmo. Kalba Churchillas, kalba kiti valdininkai, daug rašo spauda, tartum tai svarbėnis klausimas, kaip antro fronto atidarymas, kaip paties karo laimėjimas.

"Naujienos" Gatviniai Plūstasi

Dienraštį „Laisvė“ iškeliaui viešumon „Naujienų“ nacinę propagandą ir džiaugsmus, kad Hitleris ir 1942 metais „blitzkrigo“ būdu kariaus Sovietų Sąjungoj, kad „Naujienos“ jau nematė vilties Sovietų Sąjungai netik išsigelbėti, bet net ją išgelbėti.

Hitlerio propagandos skleidėjai jį tai neatsako nei žodeliu, nes jų visos „kariškos strategijos“ vėjų išblaškytos, bet No. 239 bjauriai koliojas: „Solomskas... glušas“, „durnius“, „paklydęs“ ir kitokis.

Nieko negelbės. „Naujienos“ gali kalbėti didžiausio latro kalba, Goebbelso piktžodžiais, tas faktų nepakeis. O jie yra sekami: „Naujienos“ nuo pat Hitlerio užpuolimo ant Sovietų Sąjungos pranašavo Hitlerio pergale, plūdo Sovietų Sąjungą, bet visais klausimais suklypo! „Naujienos“ nuo pat Sovietų Sąjungos įsisteigimo pranašavo jos prazūtį, bet visais klausimais suklypo! Jeigu „Naujienos“ paskudniau ir niekiškiau koliojasi, tai tik tas parodo jų pozicijos silpnę, tas parodo, kaip jos dabar neruojuosi, kad veik per ištisus metus organavo Hitlerio agentams.

Paimkime antro fronto klausimą. Čia nereikia jokių ekspertų. — Hitleriui antras frontas yra peilis. „Naujienos“ taip pat prieš antrą frontą išstoja ir sako, kad tai „nerealaus dalykas“. Tai kas, kad jos bando sakyti, kad tą klausimą reikia palikti ne masiniams susirinkimams, bet „karo ekspertams“. Šandien visi antro fronto priešai bando taip dangstyti, bet tegul „Naujienos“ — parodo nors vieną lietuvių pro-nacių laikraštį, kuris džiaugėsi Hitlerio užpuolimu ant Sovietų Sąjungos, kad jis stovi už antrą frontą? Visi jie dangstosi „karo ekspertų“ skraiste, nes tikrumoje nori Hitlerio karo laimėjimo. Tegul „Naujienos“ parodo, kada ir kur jos agitavo už pagelbą Sovietų Sąjungai, Amerikos talkininkai? Kas Chicagoj Keistučio Klube sukėlė suirutę, kada ten buvo pasiūlyta pakauti Sovietų Sąjungai

\$10, jeigu ne „Naujienų“ sukurstyti žmonės?

„Naujienos“ rašo, kad jos „visuomet stengiasi išdėstyti savo mintis...“ Taip, tas aišku. Ir tada „Naujienos“ dėstė savo mintis, kada jos diena iš dienos talpino Hitlerio apmokamo agento Prano Ancevičiaus naciškas telegramas. Taip, ir tada „Naujienos“ dėstė savo mintis, kada jos talpino hitleriškus laiškus iš „Lietuvos“ ir „Laiškus iš Lisabono“. Taip, ir tada jos dėstė savo mintis, kada sakė, kad Hitlerio armija, kaip peilis perėis per Raudonąją Armiją ir į kelias savaites pavergs Sovietų Sąjungą. Taip, ir tada „Naujienos“ dėstė savo mintis, kada jos talpino Hitlerio agento Prano Ancevičiaus telegramas giriančias nacių režimą.

Bet „Naujienoms“ lengva apsisverti aukštyne kojomis ir bandyti, kitus iškoliojus „durniais“, pasirodyti labai „gudromis“ nacių propagandos skleidėjomis. „Naujienos“ No. 229, 1941 metais patalpino Prano Ancevičiaus nacišką telegramą, kur buvo pasakyta: „Naciai nenori nustelbti kitų tautų. Vokiečiai, teigė pobūvio vad. prof. Schultze, nenori kitoms tautoms pirminti savo kultūrą ir nustelbti jų individualizmą.“

„Naujienų“ ponai mano, kad jie patalpindami šią nacių propagandą neprasikaltė. Jos už jų kritiką vadina Solomską „paklydusiu tarp trijų pušių.“ Matote, sulgy „Naujienų“ „mokslo“ išėina taip, kad jos „nesusirinkimams,“ nes jos patalpino telegramą, prisiųstą Prano Ancevičiaus, o ir Pranas Ancevičius „nekalta“, nes jis pranešė tą, ką pobūvio vadovas profesorius Schultze pasakė. Ir „Naujienų“ „mokslininkai“ mano, kad jie taip „nekalta“, kaip bile laikraščiai, kurie paduoda žinias iš Berlyno ir Tokio. Geri patrijotiniai laikraščiai, paduodami „žinias“ iš Berlyno ant vietos įspėja, kad tai „žinios iš priešų šaltinių.“ Bet ar „Naujienos“ taip pasielgė?

Nieko panašaus! Argi „Naujienos“ dar nežinojo, kad Hitleris ir jo razbaininkų gengė tūkstan-

čiais ir dešimtimi tūkstančių žudo kitų tautų žmones, šaudė ir karia moteris, vaikus, senelius?! Ar „Naujienos“ nežinojo, kad Hitleris iš pašakny rauna kitų tautų kultūrą? Ar dar joms nebuvo aišku, po to, kaip Hitleris jau buvo pavergęs visą Vakarinę ir Centralinę Europą? Ar dar joms nebuvo aišku ir po to, kaip Lietuvoj naciai buvo nužudė apie 30,000 mūsų brolių ir seserų, kad jie sudeginę lietuvių rašytojų knygas, kad jie net Lietuvos vardą panaikino, o mūsų seną tėvynę pavadino „Ostlandu“?

„Naujienos“ visa tai žinojo, bet jos talpino Schultze ir Hitlerio agento Prano Ancevičiaus nacių propagandą ir nedarydamos jokių pastabų pilnai sutiko su Schultze ir Ancevičium. Ir taip „Naujienos“ tarnavo Hitlerio nubaltinimui, pateisinimui jo budeliško režimo!

Dalykas yra aiškus. **Visas pasaulis žino, kad naciai žudo ir terioja pavergtas tautas.** Berlyne nacių profesorius Schultze pasakė melą, kurį turėjo tikslą paskleisti į kitas šalis, kad apgavus žmones. **Hitlerio apmokami agentai, jų tarpe**

Pranas Ancevičius, išsiuntinėjo tą melą į užsienį. Užsienį „Naujienos“ ir kita pro-nacių spauda išspausdino jį be jokių pastabų ir „Naujienų“ skaitytojai, skaitydami taitai, gavo supratimą, kad naciai nėra taip blogi, kaip anti-naciška spauda skelbia, o reikia dar pridėti ir tai, kad „Naujienos“ talpino pro-naciškus laiškus iš Lietuvos ir prielankias žinias apie nacių viešpatavimą Lietuvoj.

Tai šitaip „Naujienos“ išdėsto savo mintį ir mintį Hitlerio agentų, Hitlerio propagandą! Ar „Naujienos“, kitus koliodamos „durniais“ ir „glušais“, mano kad niekas nesupranta „Naujienų“ „gudrumą“, kad jos apgavinėja Amerikos lietuvius, kad jos įkalbinėja nacio Schultze ir Hitlerio agento Prano Ancevičiaus lupomis hitlerizmą? Kas gi užsijima tokia nacių propaganda, jeigu ne Hitlerio šalininkai?

Tegul „Naujienų“ mokyti pro-naciai nemano, kad jie kitus koliodami „durniais“ ir „glušais“ galės paslėpti savo pro-nacišką, pro-hitlerišką veidą. Kiekvienas anti-fašistas jį mato.

D. M. S.

F. Abeko Prakalbų Maršrūtas į Rytus

F. Abekas, „Vilnius“ redaktorius vyksta į rytus su ilgu prakalbų maršrūtu. Prakalbos visur labai reikalingos, nes yra daug svarbių klausimų platesniam nušvietimui.

F. Abekas yra vienas iš nuosekliusių kalbėtojų išaiškinimui bėgamų ir gilių klausimų: antro fronto atidarymo klausimo, kaip su mažiau aukų Susivienijusios Tautos gali greičiau pasiekti pergalę prieš Ašį; kas trukdo lietuvių vienbei ir kaip mes visi galime suglausti jėgas ant vieno pagrindinio — karinio laimėjimo reikalo ir t.t.

Jis kalbės sekamosiose vietose:

Clevelande lapkričio 8 d., kalbės moterų parengime; lapkričio 10 d., Lietuvių Salėj, Superior Ave.

Bedforde lapkričio 11 d.

Akrone lapkričio 12 d.

Middlefield, fermerių apylinkėj, lapkričio 13 d.

Youngstowne lapkričio 14 d.

Prakalbų surengimu rūpinasi LLD 15-tas Apskritis.

Pittsburgho apylinkėj bus septyniąsias dienas — sekmdienį, lapkričio 15 d., kalbės Mokslo Draugijos Salėj, 142 Orr St.

Kitos vietos bus paskelbtos vėliau. Maršrūto surengimu rūpinasi LLD 4-tas Apskritis.

Baltimorėj lapkričio 22 ir 23 d. Prakalbos įvyks Lietuvių salėj.

Chester, Pa., lapkričio 24 d.

Brooklyn, N. Y. ir apylinkėj lapkričio 27, 28, 29 ir 30.

Naujojoj Anglijoj, ypač Massachusetts valstijoje, F. Abeko prakalbos įvyks lietuvių kolonijose nuo gruodžio 2 dienos.

Naujojoj Anglijoj dienų paskirstymu rūpinasi Literatūros Draugijos 7-tas Apskritis.

Literatūros Draugijos kuopos ir visi nariai, visi pažangiečiai, stengkitės prakalbas gerai išgarsinti. Reikia dėti didžiausias pastangas mūsų išsivijos apvienijimui: lietuvių moralo pakėlimui.

LLD Reikalai

12-tam Apskrityj

Spalio 11 dieną LLD 12-to Apskričio valdyba turėjo susirinkimą, kuriame buvo nutarta šie svarbesni dalykai: Metinė apskričio konferencija įvyks lapkričio 22 dieną, Serantone, Pa., pradžią 11 val. dieną. Vieta bus pranešta vėliau.

Kitas svarbus dalykas, tai nutarta nors kaip katrose kuopose surengt prakalbas. Lapkričio 27 dieną bus Binghamton, N. Y. Lapkričio 28 d., Forest City, Pa. Lapkričio 29 dieną Scrantone, o vakare bus Wilkes Barre, Pa. Gruodžio 1 dieną bus Plymouth, Pa. Kalbėtojas bus vienas iš „Laisvės“ redaktorių.

Tai čia suminėti miestų kuopos pradėkite rūpintis šiais reikalais.

12-to Apskričio Valdyba.

Kas eina į teismą už avį, nebetenka karvės.

—Ispanų patarė.

Australijos kariai Naujosios Guinejos pelkėse po mūsų su japoniskais įsiveržėliais.

darymas, kaip paties karo laimėjimas. Net keista, kad tie patys politikieriai ir ta pati spauda daug mažiau kalbėjo ir rašė apie tai, kai budeliai naciai vien Kijevo mieste nužudė 54,000 civilių žmonių, kai jie vien Lietuvoj išžudė gal per 50,000 žmonių, kai jie per 6,000,000

žmonių verstina suvarė iš pavergtų šalių į Vokietiją vergauti! Mums atrodo, kad Jungtinių Tautų reikalai turi būti bendri. Anglijoj gal kai kas tyčia kelia retežį klausimu daug triukšmo, kad kiti, svarbesni reikalai mažiau būtų keliami.

LITERATŪRA ir MENAS

J. SIMKUS.

Gaus Jie Kulky Iki Valiai

Hitlerio fašistų šaika
Susilaukė baisaus laiko.
Fronte juos kaip šunis lupa,
Bet ir užfrontė be ūpo.

Kituos miestuos ir Berlyne
Verkia kiekviena šeimyna.
Nėr ko valgyt, nėra duonos...
O kas fronte—tai lavonas.

Hitleris surado madą—
Žengt į "pergalę" per badą.
Kad tai duoda rezultatus,
Ir dabar jau aiškiai matos.

Ko dar badas nepapjovė,
Tam surprizas kitas stovi.
Tokį šiltine apleidžia,—
Na, ir "pergalę" taip skleidžia.

Kas ir čia dar lieka sveikas,
Tam dar kitą būdą taiko.
Kai ką šaudo, kai ką karia,
O kai ką sušalt išvaro.

Dar kaip žemė žeme stovi,
Nieks pasauli taip nepjovė,
Nieks tiek žmonių nekankino,
Kaip fašistinė mašina.

Daug kryžiuočių Lietuvoje
Mūs gyventojus terijo.
Bet tokie, kaip nacių šaika—
Pirmą kartą pasitaiko.

Todėl ši gauja banditų
Gaus, kas jų nupelnyta.
Net užtikrinti juos galim:
Gaus jie kulky iki valiai.

Tai Ne Vėjas

Tai ne vėjas sūkuringas
Baladoja, užia,
Tai ne griausmas griaudžia, dunda
Rudenio naktužė.

Tai ne viesulas užbėgęs
Zalią girią laužo,
Tai ne liepsnos braška, šoka
Ant didžiulio laužo.

Ne. Tai Hitlerio smogiko
Bestijos rudiej—
Griauna, daužo, čiuozia tankais
Ir lėktuvais skrieja.

Suniokojo jauną šalį,
Išvogė, išplėšė
Barbarai tie prakeiktieji,—
Liko tik griuvėsiai...

Kiek tenai pridėta darbo,
Verdančio, širdingo!
O dabar tik laužai barkšo—
Puiki grožė dingo...

Šiurpas net tave supurto...
Net svirpa kraujas...
Tas pasiutėlis banditas!
Tos fašistų gaujos!

Atsirūgs gi nevidonui!
Prieis prie liepto galo!
Kerštas armijai raudonai
Didvyrius nukalo.

Tuos liuciperus prakeiktus,
Žvėris tuos plėšrūnus
Privarys prie liepto galo
Sajungiečių sūnūs.

Nuvalys jungtinės šalys
Nuo žemelės kūno
Tą prašvinkusią pavietrę:
Nacį tą siaubūną,

Tą patrakusį fašizmą,
Samurajų gaują,—
Ir pasės tautų vienybę
Ir gadynę naują.

Ir atgims tada pasaulis—
Laisvos visos tautos,
Ir žydės gražiai, didingai
Laisvės, brangiai gautos.

Susilies krūvon žmonija
Be kraštų, be ribų,
Ir gyvuos plati, galinga
Sąjunga Tarybų. Jonas Kaškaitis.

Rusų Vaizduojamojo Meno Lobynas: Tretjakovo Galerija

Sovietų Sąjungos meno muziejų tarpe ypatingą vietą užima valstybinė Tretjakovo galerija—turtingiausias rusų vaizduojamojo meno lobynas. Joje atsispindi visa turtingoji rusų vaizduojamojo meno istorija, pradedant 11-tu amžiumi ir baigiant dabartinių sovietinių dailininkų darbais.

Sovietų valdžios metais galerijos kolekcijos padidėjo nuo 4 iki 32 tūkst. pirmos rūšies tapybos, grafikos ir skulptūros kūrinių. Milžiniškas darbas buvo atliktas pertvarkant mokslinių pagrindų visą galerijos ekspoziciją. Ekspozicijos pagrindas buvo padėtas principas pilnai monografiškai pavaizduoti žymiųjų rusų vaizduojamojo meno meistrų kūrybą.

Senobinės rusų meno tapybos skyriuje surinkti anonimių Bizantijos dailininkų ir viduramžių rusų meistrų kūrybos unikumai. Jų tarpe yra garsusis 11-tojo amžiaus Bizantijos meistro paveikslas "Vladimiro Dievo Motina," kurioje didelė jėga pertiekti motinos mėlės ir lūdesio jausmai; puikaus 15-tojo amžiaus pradžios dailininko Andriejaus Rublevo paveikslas "Trejybė," kuris pasižymi nuostabia spalvų ir linijų harmonija. Tame pat skyriuje išstatyti gausūs ikonografinio ir freskinio meno — Kijevo, Novgorodo, ir Maskvos mokyklų meistrų kūrinių.

18-tojo amžiaus salėse išstatyti kūrinių stambiausiųjų klasikinės portretų mokyklos meistrų — Rokotovo, Levickio, Borovikovskio, skulptoriaus Šubino ir kitų.

Už vis pilniausiai Tretjakovo galerijoje pavaizduota žymiųjų 19-tojo šimtmečio meistrų kūryba. Salėse, paskirtose pirmosios 19-tojo amžiaus pusės dailininkų kūriniams, išstatyti darbai žymaus portretisto O. Kiprenskio, kuris su dideliu persiėmimu vaizdavo žmogaus vidurinio pasaulio. Pilni gyvenimiškos tiesos ir gilaus pastabumo yra dailininkų Fedotovo ir Venecijanovo žanriniai vaizdai. Antrąją 19-tojo amžiaus pusę atstovauja didžiausiųjų realizmo meistrų — Kramskio, Perovo, Riepino, Surikovo, Sierovo ir kt. darbai.

Iš V. Perovo kūrinių išstatyti jo žymieji paveikslai — "Velykinė procesija kaime," "Valstiečio laidotuvės," "Prie paskutinės smulkės."

Riepino salė supažindina mus su visu didžiojo rusų dailininko palikimo įvairumu. Čia yra pasaulinės tapybos sedevrai — "Kaimo procesija Kursko gubernijoje," "Nelaukė," "Atsisakymas nuo išpažinties prieš mirties bausmę," istoriškos drobės — "Jonas Ziaurusis ir jo sūnus Jonas," "Valdytoja karalaitė Sofija Aleksiejevna," portretai — Musorgskio, Pisemskio, Garšino, P. M. Tretjakovo ir kt.

Iš stambiausiųjų genialaus Riepino amžininko Surikovo darbų galerija turi tris dideles drobės — "Strelcų ekzekucijos rytas," "Bajorė Morozova" ir "Mensikovas Verezove."

Ižymusis 19-tojo amžiaus pabaigos ir 20-tojo amžiaus pradžios portretistas ir peizažistas Valentinas Sierovas reprezentuojamas tokiais klasikiniais kūriniams, kaip "Mergaitė su persikais," "Mergina apšviesta saulės" ir visa galerija pačių įvairiausių amžių, charakterių ir socialinės padėties žmonių portretų.

Pilnai atstovaujama Tretjakovo galerijoje ir subtilaus rusų gamtos dainiaus I. Levitano kūryba. Jos tarpe — geriausiai Levitano kūrinių: "Aukštinis ruduo," "Prie duburio," "Ties amžina ramybe."

Tretjakovo galerija turi taip pat ir vertingiausias Verščagino drobės, skiriamas karui; Vasnecovo paveikslas: "Trys milžinai," "Alenuška," "Jonas karalaitis ant pilkojo vilko;" saulėtą Grabario tapybą, kurioje su dideliu šiltumu perduodamos gyvosios rusų peizažo varšos, ir kt.

Ekspozicija baigiasi Sovietų meno salėmis, kuriose išstatyti žymiausių Sovietų dailininkų darbai — Jogansono, Segalio, Gerasimovo, Brodskio, Grekovo, skulptorių Andriejevo, Muchinos ir daugelio kitų.

Tretjakovo galerija yra ne tik didžiausiųjų rusų dailininkų kūrinių turynas, bet drauge ir viena stambiausiųjų SSSR mokslo ir kultūros bei švietimo įstaigų.

Muziejaus kolektyvas varo didelį mokslinį tyrimo darbą rusų meno srityje. Tie darbai yra sudarę pagrindą jau parengto spaudai 6 tomų veikalui iš rusų priešrevoliucinio ir sovietinio meno istorijos.

Labai populiarios sovietų žiūrovų tarpe yra didžiųjų rusų dailininkų parodos, sistematingai rengiamos galerijos salėse. Pastaraisiais metais buvo surengtos parodos Sierovo, Riepino, Surikovo, Levitano, Kiprenskio darbų, kurios išsamiai pavaizdavo tų dailininkų kūrybą.

Tretjakovo galerija sistemingai organizuoja kilnojamas parodas stambiausiuose krašto miestuose, rengia paskaitas ir pranešimus, skiriamas žymiųjų rusų dailininkų kūrybai — klibuose, įmonėse, mokslo įstaigose. Milžiniškas darbas yra atliekamas restauracijos dirbtuvėse, kurios buvo įsteigtos prieš keletą metų.

Kasmet Tretjakovo galerijos salėse atsilanko apie 900,000 žmonių.

Žymusis Tarybų Poetas Gogla Leonidze

Nuostabaus mėlynumo Gruzijos dangus, masyvus ir didingi kalnų skliautai, puiki gamta — kiekvieną jautresnį žmogų priverčia pajusti gaivų pasigėrėjimą, švelnų romantiškumą ir meilę gyvenimui. Tad visai nenuostabu, kad Gruzija gausi savo dainiais, įvairiausiomis spalvomis piešančiais jos didelį grožį ir nuostabumą. Daugelis kitų kraštų poetų, buvusių Gruzijoje — nė vienas neliko abejingas jai ir patirtus įspūdžius užfikso savo pokelioniniuose kūriniuose. Ir pati Gruzijos žemė išugdė ne vieną poetą, kuris visa širdimi ryžosi apdainuoti jos nuostabų gamtos susitvarkymą. Bet jeigu daugelis tų poetų yra siauro žanro, nedidelės apimties, daugiau ar mažiau, kaip išsireiškia, šeimyniniai — tai Gogla Leonidze ne tik prašoka juos savo formos ir minties stiprumu, bet ir atsiatoja vienoje eilėje šalia didžiausių šių dienų Tarybų poetų.

Kas charakteringa Goglos Leonidze kūryboje? Pirmiausia — tėvynės meilė, išreikšta ne urapatriotiškais jausmais, ne šovinistiškais sūkavimais ir skeryčiojimusi, bet švelnia lyrika, susieta su krašto senove ir gamta, lyrika, kurios nuosirdumu negalima abejoti, kurios paprastumu negalima nesigėrėti. Antra — jo meistriškas sugebėjimas simboliniam eilraščiui suteikti realistinį atspalvį pakelia jo kūrybą į tikrąją meno aukštumą, priduodamas kiekvienam žodžiui reikiama svarumą. Ir trečia — skaitytas nejuociomis ištraukia į poeto aprašomus daktus ir, nepaisant to, ar tai bus žmogus, ar kalnas, ar debesis, ar lietus, ar visas kraštas — skaitytojas gyvena drauge su eilraščio objektu, pagautas to didelio poetinio nuosirdumo, kuris trykšta beveik iš kiekvienos eilutės. Goglos Leonidze eilraščiai skiriasi nuo lyriškiausių ir nuosirdžiausių pasaulio — Sergejaus Esenino — eilraščių nebent tuo, kad Gogla Leonidze labiau ekspresingas, labiau ūmus, labiau mėgstas suktesnę frazę ar simboliškesnę pasisakymą.

Formaliniu požiūriu vertinant — Go-

gla Leonidze yra vienas stipriausių Tarybų poetų, nes mokėjimą didžiausių paprastumu išreikšti giliausią mintį turi tikrai tikrai talentingi kūrėjai. Goglos Leonidze žodis lengvas, lakus, dainingas, atrodo, tetinkas lengvai dainelei, tačiau slepiąs savyje didelę prasmę, drąsų pasisakymą ir gilią mintį. Čia spausdinami trys Goglos Leonidze eilraščiai bent iš dalies charakterizuoja šio didelio poeto gana įvairią ir spalvingą kūrybą.

POETUI

Tau juk pasakys, tau gimta šalis,
Kad tuščia svaja išbarstė gyvenimą.
Šokiui grojo kas — tu gražei rankas,
Nejutai dainoj — tu dainavimo.

Tavo laikas juk — jaunystės pasaka
Ko dainos garsai tyli įstabūs.
Jaunystė — daina — neiškirti jų:
Vieno vėjo jos yra išsuptos.

Jeigu širdį tu užkasei smėly,
Tai dainos žolė juk užduos jame.
Yra ženklas vienas, tai jaunystė, ji
Kaip uždėtas šalmas — nepajudinama.
Mes gražiausiuoju tevedinam tai,
Ką brandi jėga yra pervėrus.
Vynuogių žiedai, vandenų griausmai,
Ar laukų javai, arba moterys.
Ir už dieną šią atsakai juk tu.
Kulka kulkon — taip žodžius laidyk.
Daug poetų juk užkristi naktų,
Žodžių sutemoj jie palaidoti.

Kas kvėpuoja tik žemėj ant takų,
Kam gyvenimas dar gyvas klostosi —
Debesų dangus, lapas ar žmogus —
Laukia, kad daina jiems šypsotųsi.

Prašosi audra į garsus dainų.
Laukia upės — jų nevienas tūkstantis.
Jaunystė — daina — neiškirti jų,
Vieno vėjo jos yra išsuptos.

★ ★ ★

Ėmė mane, išmetė,
Kaip čerkesas strėlę.
Atskridau Kachetijon,
Davus sparnams valią.

Eik, plasnok, paukštele,
Mėlyna mėlynė.
Daugiau neišgersiu
Už tave aš vyno.

Niekad nepapuošiu
Aš tau okra kojų.
Tu bučiuok tą tiktai,
Kurš sparnais plasnoja.

Tegu tave mylimas
Peni, kiek tik gali —
Skraistę atvešiu aš tau
Jodamas pro šalį.

Aš gyvensiu ordoje,
Grosiu tara niūriai.
Bus lietus drabužiai man,
O mēnuo — kepurė.

MCHVIRALOA

Oras tyras — lapą rausvą
Miškai mesti tyliai ima,
Ir rugsėjį, pilnas skausmo,
Elnio nukelia bliovimas.

Kam gi bliuama elnias gėlą?
Tarp kalnų, pagautas tvaiko,
Vyras, pridengtas šešėlio,
Kulką jam širdin nutaikys.

Lekia elnias, vos kvėpuoja,
Žirne medį apgraužia kartais.
Jis putotas, skaudžiom kojom,
Spygliais ir dygliais nukartas.

Dėl patelės jis apleido
Tankiažolius pievų plotus.
Ragais muša, išsilenkęs
Akmenis, medžius gumbuotus.

Taip daug elnių girion lekia,
Tartum suktyti į aukštį.
Jų bliovimas vietoj lieka.
Meilė — aš, ir aš — šaukiu štai.

Elnias — aš, ir meilė vyti
Vis einu, kai širdį drumščia.
Kur manoji — pasakykit,
Kad ragais aš atsimuščiau.
Išblaškysiu, išdraskysiu,
Kas širdin įaugt mėgina.
Tartum elnias aš suriksiu
Tarp Karaja—mta kalnyčių.
Vertė J. Kruminas.

Montreal, Canada

Porą savaitių atgal, Montrealo lietuvių jaunimas, pažįstami ir draugai, susirinkę Point St. Charles svetainėje, išleido į Kanados Oro Laivyną (RCAF) jaunulį M. Mineta.

Maikis — taip jį arčiau pažįstą draugai vadino — gavęs šaukimą į kariuomenę, nieko nelaukdamas "hytino" valdžią įstodamas pats savanorių ir jo labiausiai mylimą kariuomenės šaką Oro Laivyną. Jam buvo lengva ir greitai visas atlikti, kadangi Maikis jau ir anksčiau mėgino įstoti.

Jam išvykstant į mūsų kovotojų eiles, mes netenkame jaunų ir energingų veikėjų. Jaunimo sekcija neteko pirmininko, M. L. Sūnų ir Dukterų P. Draugija neteko jauniausio valdybos nario, o kitos organizacijos bei unijos liko be vieno iš pavydingiausių narių.

Būdamas veikliu ir pavyzdingu mūsų šeimos nariu, Maikis, mes esame tikri, bus pavyzdingu Kanados kariu.

Jam suruostose išleistuvėse Jaunimo Sekcija ir Maikio tėveliai bei svečiai išreikšė savo nuosirdumą ir padėką už jo atliktus darbus organizacijų naudai ir palinkėjo jam ir kitiems jo ginklo draugams geros kloties.

Baigiantis šiam susiėjimui, netikėtai pasirodė, kad suaugusiųjų pastangomis buvo surinkta \$17.25 ir jaunuolių tyklomis sudėta dar \$12 ir abiejų grupių užsimota įteikti abi sumas rengėjams ir draugams Minetams, bet draugams Minetams atsisakius priimti, \$17.25 buvo paaukota Sovietų Sąjungos lietuviams kovotojams per antihitlerinį komitetą, o jaunuolių "sėras" įteiktas pačiam Maikiui.

Ir taip gražiai ir draugiškai iš savo tarpo išleidome ir didįjį darbą vieną iš savo gerųjų jaunuolių. Ties tavo valdomi sparnai padės mums iškovoti geresnį rytojū.

J. Klevas.

Rockford, Ill.

LDS 95 kuopos parengimas įvyks spalį 31 dieną, Griščiaus Svetainėje, 510 Island Ave. Tai bus Halloween parė, su gražia programa, taipgi akordijonistų orkestra gros. Programa prasidės 7 valandą vak. Vėliau bus šokiai.

Visi nariai dalyvaus. Pelnas bei dalis pelno bus skiriamas parvežimui Ispanijos kovotojų į Meksiką.

Dar kartą prašom dalyvauti visus ir visas.

Komisija.

Bayonne, N. J., Apylinkė

VAKARIENĖ IR ŠOKIAI

Rengia L.D.S. 3 Apskr.
ir L.D.S. 26 Kuopa.

Šeštadienį,

Spalių 31 October

LIBERTY HALL

329 Broadway,
Bayonne, N. J.

Šokiai prie getos
orkestrų

Prasidės 7:30 val. vak.
Tikėtasi \$1.50.

Chicagos Žinios

250 NAUJŲ NARIŲ Į LDS PER METUS
ANTRŲ APSKRICIO RIBOSE

Apskritys Išrinko Komisiją Pasimatyti su Majoru Simbolizavimui Šimaitių Kaimo. Šimaitius Sunaikino ir Žmones Išaudė Naciai Šiomet Gegužės Mėnesį

Spaliu 11 d. "Vilnius" salėj įvyko LDS 2-ro apskričio kuopų atstovų konferencija. Dalyvavo 68 atstovai, nuo 13 kuopų. 9 kuopos atstovų neprisiuntė. Peikina, kad organizacijos nepaiso tokių svarbių dalykų, kaip konferencijos.

St. Yuška, LDS 2-ro apskričio pirmininkas, atidarė konferenciją. Iki mandatų komisija sutvarkė vardošaukį, V. Andriulis pakalbėjo svarbiausiais klausimais. Svarbiausia savo kalboj lietuvių karo laimėjimo uždavinius.

Konferencijoj pirmininku liko išrinktas M. Zalodokas, sekretorė Olga Morton.

Komitetas davė platų raportą. J. Skeberdytė, apskričio sekretorė, žymėjo komiteto susirinkimus, laišku siuntinėjimus ir susirašinėjimus su centru. St. Yuška plačiai raportavo apie viso komiteto darbą, ypač apie seiminius parengimus. Jis peržvelgė kuopų balsavimą prieš 10 centų duoklių pakėlimą karių mokesčių užmokėjimui. Smarkiai pakritikavo narius už nepaisymą tokio svarbaus dalyko. Taipgi pakritikavo centrą, kad tas klausimas per greit buvo paleistas referendumu nedavus progos nariams plačiai visą reikalą išdiskutuoti. Gelgauda, finansų raštininkas ir M. Sakalienė, išdėtinė, raportavo apie izdo stovį. Jie pažymėjo, kad apskričio izde šiuo laiku yra netoli šeši šimtai dolerių pinigų.

Kuopų raportai buvo įdomūs. Nekurios kuopos savo raportuose išryškino, kad jos gerai darbavosi vajuje, ypač 67 ir 53 kuopos. Tuo tarpu kitos kuopos visai nieko nedarė naujų narių gavimui, kaip 139 kp. ir nekurios kitos.

Svečias iš LDS 7-to apskričio P. Sprindis davė gražų raportą apie jų veikimą. Pažymėjo, kad jų apskritis paaugo nariais. Pirmiau turėjo nepilnai du šimtus narių, o dabar turi arti du ir pusę šimtus narių.

Po raportų išsivystė ypač įdomios diskusijos dėl mūsų organizacijos trūkumų. Buvo atžymėta, kodėl nekurių kuopų nariai neprašė tokio svarbaus dalyko, kaip pasikėlimo duoklių dėl karių duoklių užmokėjimo.

Toliau diskusijose lietuvi, kodėl nekurios kuopos visai nepasidaravo naujų narių gavimui, ir t.t.

Išgvildenus visus trūkumus, liko priimta visa eilė rezoliucijų, kur pabrėžiama ateities veikimo uždaviniai. Apie rezoliucijas nerašysiu, nes jos tuoj tils spaudoi.

Valdyba, kuri puikiai darbavosi per visą eilę metų Susivienijimo auginimui, padarė pasiūlymus paaukoti iš izdo dėl svarbių reikalų. Viso komitetas pasiūlė ir konferencija užgyrė išaukoti iš izdo arti tris šimtus dolerių. Aukavo spaudos reikalams, Rusų Karo Pagalbai, Ispanijos kovotojų laisvinimui, Raudonajam Kryžiui ir kitiem svarbiem reikalams.

Senas komitetas, kuris tiek daug pasidaravo LDS auklėjimui, nenorėjo šiem metams apsiimti; norėjo kiek pailsėti. Bet visų konferencijos delegatų paragintas visas senasis komitetas, St. Yuška, J. Skeberdytė, J. Gelgauda, M. Sakalienė ir kiti apsiėmė.

Delegatai vienbalsiai nusitarė parvykė į kuopas kelti naujų narių vajuos klausimą ir rūpintis, kad apskričio nusitartą kvotą — 250 naujų narių per metus būtinai gauti.

Konferencija praėjo draugiškų diskusijų nuotaikoj. Vi-

si delegatai entuziastiškai priėmė pasiūlytas rezoliucijas. Gerame ūpe, pasiryžę dirbti karo laimėjimui ir LDS auginimui delegatai išsiskirstė į kitas apskričio konferencijas. Reporteris.

Palinkėjome J. Sakalui Viso Geriausio

Spaliu 11 d., vakare, Lietuvos Auditorijoj susirinko gražus būrys jaunimo ir suaugusių atsisveikinti Juozą Sakalą, kuris savanoriai stoja į armiją, ir palinkėti jam viso geriausio.

Palydėjimo vakarėlis šio žymaus veikėjo ir gausaus laikraštiniško visais atžvilgiais labai gerai nusisekė. Gerokai pasilinksminus ir pasikalbėjus asmeniškai su Juozu, kuris dalyvavo kovose prieš fašizmą Ispanijoj, Frances Yurgil, LDS apskričio vardu, atidarė programą ir išskvietė pakalbėti keli šio svarbaus įvykio progas.

Kalbėjo F. Solomans, kuris buvo atvykęs iš Columbus, Ohio. Tai Juozo asmeniškai ir idėjos draugas. Jis pasakė daug gražaus apie armijon stojantį darbuotoją. Kalbėjo W. Kubilius, Juozo draugas iš vaikystės dienų. Jis pabrėžė, kad Sakalas stoja armijon baigti karą, kurį jis pradėjo prieš fašizmą Ispanijoj. Kalbėjo advokatas Kal, kuris atvyko vakarėlin paspausti dešinę Juozui. Jis prisiminė apie didžias mūsų pareigas kovoje prieš fašizmą. Kvietė visus prie vienybės karo laimėjimui. Kalbėjo A. Klauz, kuris dikčiai veikia LDS Redwings kuopoj.

Nuo "Vilnius" ir nuo politinės organizacijos kalbėjo F. Abekas. Jis nurodė, kad Juozui išvykstant armijon pasilieka didelė spraga mūsų judėjime, ypač jaunimo judėjime. Bet Juozas palieka organizaciją, kuri mokės ir sugėbės užpildyti spragą. Karo laimėjimui reikia pasiaukavimo. Sakalas, stodamas į mūsų šalies armiją, įneš į jos eiles to stiprumo, koku pasižymėjo mūsų kariai kovoje prieš Japoniją Pacifiko Vandenyne ir ypač to stiprumo, koku pasižymėjo ir pasižymi mūsų šalies tautininkės Sovietų Sąjungos kariai kovoje prieš Staliną.

Kalbėjo A. Litvinas ir F. Cook, kurie su Juozu buvo Ispanijoj Abrahamo Lincoln Brigadoj ir didingai gynė demokratiją.

Paskutinį žodį tarė Juozas Sakalas. Jis prisiminė apie kovas Ispanijoj. Pasakė, kad žino, kas yra karas. Matė, kaip tūkstančiai žūva. Žino oro atakas, nes pats tatau pergyveno. Stoją į armiją, kad sunaikinti fašizmą, kurio naikinimui jis net Ispanijon buvo nuvykęs 1937 m. Jis ragino stoti į tą politinę organizaciją, kurioj jis veiks ir kurios stiprinimas taip dabar reikalingas.

Išvykstantis armijon darbuotojas gavo daug ir gražių dovanų nuo organizacijų, kuriose jis veiks, kurių stiprinimui dikčiai pasidaravo. Iš visų gražiausia dovana buvo, tai nuo LDS 2-ros apskričio, kuris surengė jo atsisveikinimo vakarėlį, — įteikė jam Elgin riešo gražų laikroduką.

Reporteris.

Montello, Mass.

Ištekėjo Eleanor Railaitė Rugsėjo 13 d. ištekėjo Eleanor Railaitė, dukterė Antano ir Kazimieros Railų, Montello, Mass. Eleanor ištekėjo už Raymond Barcewicziaus, kuris jau tarnauja Dėdės Samo armijoje, militarėje policijoje, Port Banks, Winthrop, Mass.

Eleanor Railaitė jau yra nekartą minėta dienraštyje "Laisvėje" dėl jos gabumų moksle. Aukščesniąją mokyklą ir kolegiją Eleanor baigė su stipendijomis—scholarship. Ji baigus kolegiją ėjo aukštesnį mokslą Bostone, regisi, ėmė chemijos kursus.

Eleanor Railaitė-Barcewicz

Dabar Eleanor gyvena pas savo tėvus Montelloj ir turi gerą darbą kaipo Laboratory Technician, Boston Consolidated Co.

Su Raymond Eleanor pasipažįsta iš vaikystės ir įjėdu jaunučiai pradėjo mylėtis. Jei ne karas, gal dar anksčiau būtų susituokę. Pagaliaus, pabėjęs iš militarės tarnybos, Raymondas nusistatė, kad Eleanor turi būti jo žmona, pirmą negu jis išvyks į frontą, ir tai įvyko.

Linkime jaunavedžiams gražios ateities. "L." Reporteris.

Great Neck, N. Y.

Geo. Kazakevičiaus išleistuvių vakarienė pavyko puikiai, kurią rengė Pirmyn Choras. Svečių vien iš Brooklyno susidarė virš pusės šimto, tai daugiausia Jurgio giminės, draugai ir šiaip simpatikai, choro rėmėjai. Didelis kreditas priklauso motinai Kazakevičienei, kuri su savo arti-mėnėm giminėm visokeriopai prisidėjo, kaip tiktų išplatinime, taip ir maisto papildyme, stropiai dirbo prie stalų su savo giminaitė Mažeikiene. Choras širdingai ačiūoja Kazakevičių šeimai ir muzikantams už jų nuosirdumą.

Penki metai, rodos, neperilgas laikas, bet Pirmyn Choro ir Jurgio Kazakevičiaus istorinio gyvavimo laikas labai ryškus ir pažymėtinas. Penki metai atgal choras neteko mokytojas, buvo jau pusėtinai apsilpęs jėgomis ir energija, sklido mintis, kad bus sunku gyvuoti — palaikyti chorą tokioj menkoj lietuvių kolonijoj.

Meno Sąjungos III apskričio mokytojų kursas lankė keletas jaunuolių, kuriuos mokino B. Salinaitė. Vienas iš jų buvo Jurgis Kazakevičius. Jaunuolis, vos 19 metų amžiaus, paima mokyti Chorą Pirmyn. Per tūlą laiką, kaip pats Jurgis sakė, buvo jam kaip ir tąsa mokyklos. Jis mokino chorą ir pats mokinosi — kooperavo su senais menininkais, patyrusiais choristais. Susidarė choro tokis harmoningai jaukus draugiškumas, kaip su senais, taip ir su jaunimu. Pėda po pėdos žengė pirmyn, kopėmė aukšty, mūsų jaunas mokytojas brenodo žinojime, visokeriopai siekė daugiau mokytis ir gautais patyrimais dalinosi su choru. Jurgis apgalvotai, drąsiai ir rizikingai darbavosi meno srityj. Pirmas ir drąsiausias choro pasimovimas buvo perstatymas operetės "Nebaigta Kojog Chile ir Argentina pakencia nacių, japonų ir italių šnipų lizdus.

pasitikejimas savo jėgomis, bet tvirtu mokytojaus įtikinimu, kad bus galima operetę suvaidinti, sutikta ir padaryta pirmas stambus išstojimas. Pavyko kuo geriausiai.

Vėliaus Jurgio sumanymu, sudaryta su brooklyniečių pagelba jaunuolių šokių grupė, su lietuvių tautiškaus kostiumais. Bet vėliau pasirodė ne koks vaizdas, kad tik jaunuoliai kostiumuoti. Nusitarta visiems tautiškaus apsiengti. Drg. A. Bėčienė suskubo siūti marškinius, Vėzdžiūniene megsti juostas, kaklaraiščius. Gauta dar ir pašalietė Kasmauskienė juostų megsti. Tai gi, su talka ir pačiu moterų — merginų darbštumu, įsigyta kostiumai.

Buvo mokytojas sudaryta nauja programa žieminiam sezonui, bet jau dabar pasilikus neįvykdyta. Tai gi, per taip neilgą laiką, bet per kuklų ir sutartiną darbavimąsi, kad ir menkomis jėgomis choras atsistoję lygiagrečiai su stambiu kolonijū choras. Tas viskas neįvyko taip lengvai, reikėjo kantriai ir sunkiai padirbėti. Bet ir verta dirbti kultūrinį darbą su tokiu nenuilstančios energijos ir pasišventimo pilnu mokytojum, kaip Jurgis. Su juo negalima nedirbti. Jis beveik kiekvienoj choro pamokoj turi ką naujo, iš sykio rodos, lyg neįprastina ar neįvykdyta, bet vėliau, išmokus ir pritaikius, išsina geras ir užimantis dailės dalykėlis.

Jurgis stebėtinai išvermės ir didelio mokėjimo susidraugauti su žmonėmis asmuo. Jis susitelkę apie save nemažą grupę, kad ir pašaliečių, visokios rūšies menininkų, muzikantų, dainininkų-solistų, reikalui esant tam tikros dainoms pajavairinti. Tas jam ir chorui išeidavo ant naudos. Tokis jojo sugebėjimas ir mokėjimas taip sekmingai darbuotis darbo visuomenės la-

bui padarė jį ir chorą populiariu.

Korespondentas, vardu choro, linki tau, mielas drauge, drąsiai ir sekmingai kovoti su priešu ir nugalėjus pasaulio pabaisą — fašizmą, laimingai grįžti į namus, grįžti pas savo mylimus! O choras stengsis surasti kitą jaunuolių mokytoją ir dėš visas pastangas išlaikyti choro gyvavimą ir jo pagarbą.

Mirė LDS 24 kp. narys Ch. Karolis Kasparas, gyvenęs 17 Charles St., Port Washington, L. I. Palaidotas rugsėjo 29-tą, Fresh Pond krematorijoj. Velionis buvo laisvų pažiūrų, "Laisvės" skaitytojas ir rėmėjas pažangaus darbininkų judėjimo. Taip ir buvo palaidotas be religinių apeigų.

Karolis iš Lietuvos paėjo Meškūčių kaimo, Šiaulių apskričio. Lietuvoj paliko motiną ir du brolius. Į šią šalį atvyko 1906 metais, didesnę dalį, virš 22 metų, savo gyvenimo šioje šalyj gyveno Port Washington. Dirbo mokykloj prizitūrėtoju. Kruopščiai ir taupiai gyvendamas neblogoi gyveno, bet nelaboj mirtis pakirto gyvybę dar nesenan amžiuje, vybe 52 metų. Buvo vedęs, paliko nuliūdime žmoną Elzbieta, sūnų ir dvi dukteres. Išsėkis ramiai, Karoli, šioje Dėdės Samo šalyje!

"Laisvės" skaitytoja drg. Kriauciūniene jau baigia pasveikti iš po ilgo sirgimo. Jai namuose įvyko nelaimė. Namų ruošoj dirbdama, puolė ir susilaužė rankos kaulą. Linkiu draugei greitai būti sveikųjų tarpe. Koresp.

Washington. — Amerikos karo sekretorius Stimson ragino kongresą nutart imt armijon 18 ir 19 metų jaunuolius.

PITTSBURGH, PA.

Ivairios Žinios
Spaliu 4 d. turėtas LDS 160 kuopos susirinkimas. Susirinko narių labai mažai, apie tuzinas. Pradėjo pirmininkas K. Kairys. Užrašų raštininkas Jonas Monskis išsėukė komiteto narių vardus. Pasirodė, kad neatsilankė vice-pirmininkas, vienas kasos prizitūrėtojas ir vienas ligonių lankytojas. Išdavė raportą komitetas ir komisią apie rengtą vakarienę. Paliko uždarbui apie \$37.

Perskaitytas laiškas iš centro, tai atsišaukimas į narius gelbėjimui Ispanijos pabėgėlių, kad sukelti pinigų dėl jų parvežimo į Meksiką. Iš kasos paaukota \$2 ir pasiėmė blanką Helen Kairienė ir storosis surinkti kiek galima daugiau. Taipgi šios korespondencijos rašytojas jau turi surinkęs porą dolerių.

Spaliu 8 d. įvyko susirinkimas K. P. Northsides sekcijos narių, apkalbėjimui rinkimui, kurie bus lapkričio mėnesį. Susirinko apie 15 narių, visokių tautų, ir mes 3 lietuviai dalyvavom. Pittsburgho distrikto pirmininkas senelis A. Cussi raportavo. Distrikto sekretorius Jas Felner nurodė, kokia svarba yra išrinkti ištikimus demokratrus ar kitokius, kurie sutinka su programa prezidento Roosevelt. Prirodė, kokią bjaurią rolę lošia dabartiniam kongrese ir senate reakcionieriai. Taipgi kalbėjo apie svarbą mūsų valstijoj išrinkimą gubernatoriaus, kongresmanų ir legislatūros narių, kurie remia šį karą.

Pati K. Partija neturi šiemet ant baloto Penn. valstijoj nieko.

Spaliu 11 dieną buvo šaukiamas (Pabaiga 5-tame pusl.)

Atlikime Savo Pareigą

Kiekvieno "Laisvės" skaitytojo, kiekvieno apšvietą branginančio žmogaus prašome gauti "Laisvei" nors po vieną naują skaitytoją

Vajus prasidėjo su 1 d. spalio ir baigsis su 1 d. gruodžio

Kurie dar neįstojote tai tuojau stokit į kontestą ir darbuokitės, kad gaus kuo daugiausia naujų skaitytojų. Kontestantams yra paskirtos sekamos dovanos:

- 1—\$50 U. S. War Bond; 2—\$30 cash; 3—\$25 cash;
- 4—\$25 U. S. War Bond; 5—\$20 cash; 6—\$18 cash;
- 7—\$15 cash; 8—\$10 cash; 9—\$7 cash ir 10—\$5 cash

Darbuokitės, kad gauti vieną iš aukščiau pažymėtų dovanų ir būti pagerbtu pasižymėjusiu apšvietos platinimo darbe. Kurie manote stoti į kontestą, stokit tuojau, iš pat pradžios kontesto.

★ ★ ★

"Laisvės" kaina, metams \$6.00, pusei metų \$3.25. Brooklyne (kur reikia ant kiekvienos kopijos uždėti po stampą) metinė kaina \$6.50, pusei metų \$3.50.

★ ★ ★

Naujiem skaitytojam nėra jokios nuolaidos kainoje. Viskam brangstant, "Laisvės" kaina nebuvo pakelta. \$6.00 yra gana žema kaina už dienrašty.

Visi Galime Gauti Po Vieną Naują Skaitytoją "Laisvei"

Kurie nestosite į kontestą, prašome gauti nors po vieną naują skaitytoją savo dienraščiui laike vajuos. Gavę naujų skaitytojų, kartu su užsakymu, siųskite ir mokesį adresuodami sekamai:

"LAISVĖS" ADMINISTRACIJA
427 Lorimer Street Brooklyn, N. Y.

KEPAME TIKRĄ LIETUVIŠKĄ DUONĄ IR VISOKIUS PYRAGUS BEI KEIKSUS.
Mes perkame geriausios rūšies miltus—tas reikiška, kad mūsų duonoj nėra jokio dažų nei chemikalų. Mūsų duoną valgydami sutalpuosite pinigų, nesirgsite, nereikės išmokėti gydymo. Pristatome į visas dalis—Brooklyno ir apielinkės, į krautuves ir į pavienius namus; taipgi siunčiam ir į kitus miestus. Tel. EVergreen 4-8802. Sav. V. LUKOSEVICIUS

STALINGRADO GYNĖJAI PADARĖ DIDŽIŲ NUOSTOLIŲ ISIVERŽUSIEM VOKIEČIAM

Sovietų Oficialiai Pranešimai

MASKVA, spal. 16.— Vidurnaktinis Sovietų pranešimas:

Mūsų kariuomenė spalio 15 d. vedė mūsų su priešais Stalingrado ir Mozdoko srityse.

Stalingrado apygardoj mūsų kariai įtūžusiai kovėsi prieš vokiečius. Dvi divizionai priešų pėstininkų, 100 tankų ir didelis skaičius orlaivių atakavo mūsų pozicijas aplinkinėje vienoje vietoje, kur gyvena fabričių darbininkai. Mūsų kovotojai, nepaisydami jokių sau pavojų, atmuša pašėlusius priešų atakas.

Į pietus nuo Stalingrado vyrai iš vieno mūsų dalinio per kautynes nakties laiku nušlavė 300 priešų kareivių nepilnus skaitmenis, buvo išdeginta bei sužalota daugiau kaip 45 vokiečių tankai ir užmušta virš 1,500 priešų kareivių ir oficerių.

Priešai pastūmė mūsų kariuomenę šiek tiek atgal, ir oficerių, sunaikino penkis jų kanuoles, šešis fortubet nukentėjo didelių nuostolių. Per dieną, pagal darbus su juose buvusiais kariais ir du sandėlius. Mūsų kovotojai paėmė tam tikrą skaičių priešų ir nelaisvę ir pagrobė kiekį karinių reikmenų.

Į šiaurvakarius nuo Stalingrado įvyko kautynės, turinčios vietinės svarbos. Sovietiniai žvalgai pastebėjo, kad priešai telkiasi, ruošdamiesi atakuoti mus. Mūsų artileristai kelis kartus šturmo tuos fašistus ir išblaškė jų sambūrius.

Kitame sektoriuje į šiaurvakarius nuo Stalingrado raudonarmiečių būrys atakavo priešų užimtus pirmosios linijos apkasus ir nušlavė apie visą kuopą priešų pėstininkų. Mes nušovėme žemyn tris priešų orlaivius.

Mozdoko srityje sovietiniai kariai sunaikino grupę vokiečių tankų ir pėstininkų, kurie mėgino įsiveržti kyliu ir mūsų pozicijas. Per dieną priešai padarė tris atakas, vieną po kitos, bandydami prasiveržti į mūsų pozicijas. Raudonarmiečių daliniai atmušė hitlerininkus atgal iki pirmiau buvusių pozicijų.

Šiose kautynėse buvo sužalota bei padegta 19 vokiečių tankų ir sunaikinta apie dvi kuopos jų pėstininkų.

Kitame sektoriuje Mozdoko fronto sovietiniai kariai, komanduojami leitenanto Kamelsio, įsiveržė į priešų apkasus ir užmušė kelis tuzinus fašistų pėstininkų. Vienas mūsų puskarininkis durtuvu ir rankinėmis granatomis nukovė devynis priešų kareivius ir tris oficerius.

Viename sektoriuje Briansko fronto sovietiniai žvalgai atmušė dvi priešų kontr-atakas, užmušė 300 vokiečių kareivių ir oficerių ir pagrobė vieną kanuolę, 30 šovinių, kelis kulkasvaizdžius, automatiškus šautuvus ir paprastus šautuvus ir 5,000 kulku.

Spalio 14 d. mūsų oro jėgos sunaikino ar sužalojo įvairiuose sektoriuose penkis vokiečių tankus, iki 40 trokų su kariais ir reikmenimis; nulėmė penkis baterijas priešų kanuolių, sudaužė vieną geležinkelio traukinį ir išvaikė dalinai sunaikinant, kuopą fašistų pėstininkų.

SOVIETŲ ORO GENEROLAS PARODO, KAD VIEN ORLAIVIAIS NEGALIMA SUTRIUŠKINT VOKIETIJĄ

Maskva. — Sovietų oro generolas N. Žuravlev'as nesutinka su tais angliais ir amerikiečiais, kurie laikraščiuose tvirtina, kad, girdi, vien orlaiviais galima esą laimėti karą šiais laikais. Kai kurie tuo rašytojų prieina kraštutinių teigiamų, kad užtektų tik smarkiai bombarduoti vokiečius iš oro ir nereikėtų sausumos armijų prieš juos.

Generolas Žuravlevas sako, jog tai klaida, ir nurodo, kad žymiausi pasaulio karininkai kitaip dalyką supranta. Jie nustato kaip taisyklę, jog šiandieninį karą tegali laimėti milijonai gerai įrengtos kariuomenės sykiu su stipriomis oro jėgomis. Gen. Žuravlevas rašo:

“Oro jėgos tinka ne savarankiškiems mūsų laimėjimams, bet bendradarbiavimui su armija.

“Paskutiniu laiku, deja, vienas amerikinis orlaivis planuotojas, (rusas) majoras Severskis ir tulas F. Drake remia nusenusį išvedžiojimą italų generolo Douai, būk karui laimėti užtenka vien oro veiksmų.

“Bet dabartinio karo patyrimai įtikinamai parodo, jog tik išmintingas vartojimas visų ginkluotųjų jėgų gali nulemti didesnius žygius, nekaltant jau apie visą karą. Orlaiviai daug reikiška, bet be armijos jie

negali pasiekti pilnos pergalės nei viename nei kitame fronte. Patys orlaiviai negali net sudaryt fronto.

“Smūgiai iš oro gali daud nuostolių padaryt priešų pramonei ir susisiekimams; bet jie tikrai negali laimėti jokią karinę kampaniją.

“F. Drake savo straipsnyje ‘Raktas į Pergalę — Ore’ tvirtina, kad, girdi, visai nereikią atidaryt (naujo) fronto ant žemės Europoj, norint sumušti Vokietiją; pasak jo, užtenka numesti po 12,000 tonų bombų į Vokietijos žemę kasdien.

“Na, juk vokiečiai 1940 m. galėjo po tiek bombų numest į Angliją. Tačiau Anglija nebuvo nukariauta smūgiais iš oro.

“Severskis yra linkęs manyt, jog vokiečiai iš oro galėtų užkariaut Angliją; o kad jie to nepadarė, tai esą tik todėl, kad jie neturėję gana daug orlaivių.

“Bet tai yra visai nerimta išvada, gal dar blogiau! Nes jeigu vokiečiai būtų galėję pėdvgubint ir patrigubint savo orlaivius skaičių arba net keturis kartus daugiau orlaivių pavartot prieš Angliją, jie vis tiek nebūtų įveikę Angliją, nors jie neginėjamai būtų padarė didelių nuostolių Anglijos pramonei, važiavimui ir kt. Tatai supranta ir tie kariniai anglų ir amerikiečių žinovai, kurie to-

liausiai mato. “Dabartinio karo patyrimai parodė štai ką. Jeigu priešas turi daugiau orlaivių, bet nuo jo atklaišginasi kitos priešų orlaiviai ir armija, tai priešas su didesniu skaičium savo orlaivių negali laimėti net atskirų didesnių mūšių, nekaltant apie patį karą. Tatai parodo Stalingrado pavyzdys.

“Besistengdami sulaužyt Stalingrado gynėjų pasipriešinimą, vokiečiai vartoję milžiniškas oro jėgas prieš jį. Buvo dienų, kad po porą tūkstančių kartų jie iš oro atakavo miestą. Stalingradą puolė devyni tūkstančiai priešų bombnešių iš viso, tačiau jie nesulaužė Stalingrado apsigynimų; jie nenulėmė kovos net tokiam saurame fronto sektoriuje. Stalingradas tebeveda drąsiai kovą.

“Bombiniai orlaiviai vaidina didelį vaidmenį kare. Jie praskina kelią sava kariuomenei ir silpnina priešų aptarumą. Bet tatai nieku būdu nereikiška, kad bombanešis būtų visagalys.

“Jeigu Anglijos ir Amerikos orlaiviai nuolat ir plačiai kirs masinius smūgius fašistinei Vokietijai, tuomi jie galės pusėtinau prisidėt prie tolesnio Vokietijos silpninimo. Bet juokinga būtų manyti, kad vien tais bombardavimais iš oro galima esą laimėti karą. Vieni orlaivių smūgiai negali sutriuškint Vokietiją. Pergalę prieš tą bendrąjį priešą tegalima bus laimēt tik tuomet, kai visos ginkluotos jėgos — armija, orlaivynas ir jūrų laivynas — kirs jam galinųs smūgius.”

— K. P. Liet. Skyr. (242-244)

— K. P. Liet. Skyr. (242-244)

— K. P. Liet. Skyr. (242-244)

— K. P. Liet. Skyr. (242-244)

— K. P. Liet. Skyr. (242-244)

— K. P. Liet. Skyr. (242-244)

— K. P. Liet. Skyr. (242-244)

— K. P. Liet. Skyr. (242-244)

— K. P. Liet. Skyr. (242-244)

— K. P. Liet. Skyr. (242-244)

KRISLAI

(Tąsa nuo 1-mo pusl.)

— Adomas buvo laisvas. Brolis ir sesuo tikinti. Bet jie pagerbė jo įsitikinimus ir palaidojo taip, kaip jis gyveno — laisvai!

— So. Bostono melagius nemoka net originališkai meluoti. Jis ištikimai seka savo mokytoją chieagisškį.

— Michelsonas dar dabar (“K.” spal. 14) klausia: “Kur Paleckis?” Mat, prieš kiek laiko Grigaitis pamelavo, kad Paleckis esąs jau “likviduotas,” nebefigūruojas Lietuvos Tarybinėje Vyriausybėje. O Paleckis kaip buvo 1940 metais išrinktas, taip ir tebėra Aukščiausios Tarybos prezidento pirmininku.

— Arba, štai, koks nors priešas paleido gaudą, kad Stalinas jau nebėra karo vadas. Nors tas buvo užginčytas iš Maskvos, bet Michelsonas dar spalio 14 dieną tebesidžiaugė: “Stalinas pašalintas iš karo vadovybės.”

— Idomu ir tas: Michelsonas visumot dainuodavo, kad Stalinas “diktatorius,” kad jis visus valdo ir visus skiria arba šalina. O dabar, matote, jau surado, kad Stalinas kas nors kitas pašalino!

— Melavo tada, meluoja dabar. Melas jo kasdieninė duona.

Pittsburgh, Pa.

(Tąsa nuo 4-to pusl.)

— LLD apskritis yra paskelbęs prakalbų maršrutą. Kreiptasi pas draugus — Wilmerdinge, Washingtone, Ambridge, New Kensingtone, kad jie praneštų, ar rengia prakalbas, ar ne. Jau dvi savaitės prabėgo, o nuo jų

— LLD apskritis yra paskelbęs prakalbų maršrutą. Kreiptasi pas draugus — Wilmerdinge, Washingtone, Ambridge, New Kensingtone, kad jie praneštų, ar rengia prakalbas, ar ne. Jau dvi savaitės prabėgo, o nuo jų

— LLD apskritis yra paskelbęs prakalbų maršrutą. Kreiptasi pas draugus — Wilmerdinge, Washingtone, Ambridge, New Kensingtone, kad jie praneštų, ar rengia prakalbas, ar ne. Jau dvi savaitės prabėgo, o nuo jų

— LLD apskritis yra paskelbęs prakalbų maršrutą. Kreiptasi pas draugus — Wilmerdinge, Washingtone, Ambridge, New Kensingtone, kad jie praneštų, ar rengia prakalbas, ar ne. Jau dvi savaitės prabėgo, o nuo jų

— LLD apskritis yra paskelbęs prakalbų maršrutą. Kreiptasi pas draugus — Wilmerdinge, Washingtone, Ambridge, New Kensingtone, kad jie praneštų, ar rengia prakalbas, ar ne. Jau dvi savaitės prabėgo, o nuo jų

— LLD apskritis yra paskelbęs prakalbų maršrutą. Kreiptasi pas draugus — Wilmerdinge, Washingtone, Ambridge, New Kensingtone, kad jie praneštų, ar rengia prakalbas, ar ne. Jau dvi savaitės prabėgo, o nuo jų

jokio atsakymo negaunama. Tai labai peiktinas mūsų veikėjų apsieidimas. Juk apskriejo sekretorius turi pagaminti plakatus, bet jeigu jie nieko nežino apie prakalbų rengimą, tai, kaip jis galės tą darbą atlikti?

— Dabar Pittsburghe streikuoją degtinės pardavėjai (clerks). Reikalauja algų pakėlimo. Dabar jie gauna tik po 23 dol. savaitėje. Reikalauja pakelti ant 20 nuoš.

— Pas mus jau stokuoja degtinės. Daugelis pardavėklų jau visai užsidarė. Salūninkai skundžiasi, kad jie jau turi važiuoti į Ohio valstiją ir parsivežti degtinės.

— Minėtų darbininkų streikui vadovauja CIO unija. Taipgi streikuoją Armstrong Cork kompanijos darbininkai. Nori algų pakėlimo.

— Spalio 7 dieną buvo balsavimas plieno darbininkų Crucible Steel kompanijos. Darbininkų unija laimėjo. Ji gavo 1535 balsus prieš 703.

— Labella melnyčioj, North Sidėje, dirba lietuvių apie šimtas. Jie gavo algas pakelti ant puspenktio cento į valandą. Taipgi gavo apmokėti nuo varario mėnesio užsilikusias algas.

— Pittsburgho hotelių ir restoranų darbininkai susitaikė su savininkais dėl algų klausimo. Pavesta valdžios arbitracijos tarybai algų pakėlimo klausimą išspręsti.

— Dabar mūsų mieste labai saugomas automobiliais važinėjimas. Neleidžia važiuoti smarkiau, kaip 35 mylios per valandą. Katrą sugauna smarkiau važiuojant, tai labai baudžia.

— Labai vagia tajorius nuo au-

— Labai vagia tajorius nuo au-

— Labai vagia tajorius nuo au-

— Labai vagia tajorius nuo au-

— Labai vagia tajorius nuo au-

— Labai vagia tajorius nuo au-

— Labai vagia tajorius nuo au-

tomobilių. Net dienos laiku nuima ir padaro daug žalos žmonėms. Bet vagių nepagauna.

— Siemet sekami lietuviai gavo pilietines popieras: Jurgis Jocius, Vladas Yesevičius, Jos. Makstutis, Joe. Bagdonas. Kiti keli buvo apklašinėti ir laukia pašaukimo tapti piliečiais.

— Spalio 20 dieną išeis kariuomenėn J. D. Lekavičius, J. Mikėlonis ir A. Bamblauskas.

— Šiuo tarpu pas savo tėvus yra parvažiavęs viešėtis J. Kazlauskas, sūnus Jono Kazlauskas. Jis yra narys Mokslo Draugystės.

— D. P. Lekavičius.

LICENSES WHOLESALE AND RETAIL Beer, Wine, Liquor

NOTICE is hereby given that License No. GB 10807 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 2108 Cortelyou Road, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

OTTO STEINFELDT Brooklyn, N. Y. 2108 Cortelyou Rd.

NOTICE is hereby given that License No. GB 6451 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1121 McDonald Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

NICK NISSEN & JOHN G. NISSEN Brooklyn, N. Y. 1121 McDonald Ave.

NOTICE is hereby given that License No. GB 9968 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 238 Reid Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

ISIDORE NADEL Brooklyn, N. Y. 238 Reid Ave.

NOTICE is hereby given that License No. GB 1926 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 154 Norman Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

FRANK SWIERSKI Aelrons Grocery Store Brooklyn, N. Y. (D) 154 Norman Ave.

NOTICE is hereby given that License No. GB 1926 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 154 Norman Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

NOTICE is hereby given that License No. GB 1926 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 154 Norman Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

NOTICE is hereby given that License No. GB 1926 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 154 Norman Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

NOTICE is hereby given that License No. GB 1926 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 154 Norman Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

NOTICE is hereby given that License No. GB 1926 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 154 Norman Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

NOTICE is hereby given that License No. GB 1926 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 154 Norman Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

LICENSES

NOTICE is hereby given that License No. GB 1921 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 232 Bedford Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

ANDREW CIPRI Brooklyn, N. Y. 232 Bedford Ave.

NOTICE is hereby given that License No. GB 6366 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 74 Meserole Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

STEFAN MUZYKA Brooklyn, N. Y. 74 Meserole Ave.

NOTICE is hereby given that License No. GB 1921 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 232 Pennsylvania Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

NATHAN FEIGELSON Brooklyn, N. Y. 232 Pennsylvania Ave.

NOTICE is hereby given that License No. GB 260 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 504 E. Madison Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

MAJOR JAMES A. McKENNA, Jr. Post 199 V.F.W. of U. S. 504-E Madison St. Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 1921 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 664 Wythe Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

HEKONKA & WILLIAM SKODIS Brooklyn, N. Y. 664 Wythe Ave.

NOTICE is hereby given that License No. GB 1921 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 4409 — 14th Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

ISRAEL ASRELSKY Brooklyn, N. Y. 4409 — 14th Ave.

Dr. John Repshis (REPRYS) LIETUVIŠ GYDYTOJAS 278 Harvard Street kampas Inman St. Arti Central Skvėro CAMBRIDGE, MASS. Tel. TRObridge 6330. OFISO VALANDOS: 10-12 rytu, 2-4 ir 6-8 vakare Nedėliomis ir šventadieniais.

J. GARŠVA Graborius-Undertaker LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS Išsalsamuoja ir laidoja ant visokių kapinių VELTUI ŠERMENINĖ (KOPLYCIA) Parsamdo automobilius ir kariatas vesėjimui, krikštytom ir kūtikams. 231 BEDFORD AVE. BROOKLYN Telephone: EVERgreen 8-9770

MATEUŠAS SIMONAVIČIUS Gražiai įrengta Susiejimams Įstaiga Vietos ir importuotos degtinės ir vynai, geriausių braavorų alus ir šilis. Kada būsit Brooklyn, užėikite susipažinti. 426 SOUTH 5th ST. BROOKLYN, N. Y. Blokas nuo Heves St. elevatorių stoties. Tel. EVERgreen 4-9508

Lietuvių Kūro Kompanija Įsigykite žiemai anglių, nes į rudenį bus sunkus anglių pristatymas į miestus Mes taipgi aprūpinam aliejum tuos, kurie savo namuos turite Oil Burners. Kūro reikalu prašome kreiptis: Tru-Ember Fuel Co., Inc. 496 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y. Telefonas EVERgreen 7-1661

NOTARY PUBLIC TELEPHONE STAGG 2-8048 MATTHEW P. BALLAS (BIELIAUSKAS) LAISNIUOTAS GRABORIUS Liūdesio valandoj kreipkitės pas mus, Patarnavimas bus užtikrintas ir už priemamą kainą PUKIAI ĮRENGTOS DVI KOPLYCIOS DUDAMOS MYLIMIEMS PASARVOTI DOVANAI 660 Grand Street Brooklyn, N. Y.

NOTARY PUBLIC TELEPHONE STAGG 2-8048 MATTHEW P. BALLAS (BIELIAUSKAS) LAISNIUOTAS GRABORIUS Liūdesio valandoj kreipkitės pas mus, Patarnavimas bus užtikrintas ir už priemamą kainą PUKIAI ĮRENGTOS DVI KOPLYCIOS DUDAMOS MYLIMIEMS PASARVOTI DOVANAI 660 Grand Street Brooklyn, N. Y.

NOTARY PUBLIC TELEPHONE STAGG 2-8048 MATTHEW P. BALLAS (BIELIAUSKAS) LAISNIUOTAS GRABORIUS Liūdesio valandoj kreipkitės pas mus, Patarnavimas bus užtikrintas ir už priemamą kainą PUKIAI ĮRENGTOS DVI KOPLYCIOS DUDAMOS MYLIMIEMS PASARVOTI DOVANAI 660 Grand Street Brooklyn, N. Y.

New Yorko ir Apie Linkės Žinios

Aido Choras Kviečia Jus ir Tikisi Su Jumis Pasimatyt Jubilėjiniame Koncerte

Aido Choro šaunūs 30 metų sukakties koncertas įvyks jau šį sekmadienį, spalio 18-tą, 6.30 val. vakaro, New National Hall, 261 Driggs Ave., Brooklyne. Arti privažiuojama Lorimer ir Graham Ave. gatvėkariais, taipgi Independent linijos subway, išlipt Nassau Ave. stotyje. Įžanga tik 75 ir 50 centų.

Aido Choras savo koncertui yra gražiai susimokinęs anksčiausiu dainų, kurias choras dainavo prieš 30 metų, neaplenkiant ir vėlesnių pažiūrų, tame skaičiuje visų mėgiamiausių dainų iš operčių. Choriškai taipgi yra sudarę duetų ir didesnių grupių aktus savo jubilėjinę programą.

moj, kai kuriuose dalyvaujant dabar chore nepriklausantiems, bet visuomet su choru kooperuojantiems menininkams. Taigi, programa bus įdomi ir žavi.

Programai vadovauja choro vedėja Aldona Anderson-Zilinskaitė, kooperuojant B. L. Šalainaitė.

O po programos bus smagus šokiai ir pažmonys, kuriame turėsime progos susieti daug seniai matytų brooklyniečių, Aido Choro patriotų, o taipgi ir svečių iš apylinkių, kurių simpatijų choras yra daugiopai užsipelnes per 30 metų. Tad visi į Aido Choro koncertą spalio 18-tos vakaro 6:30, New National Hall!

Roland Young ir Eugene Pallette scenoje iš judžio "Tales of Manhattan," kelinta savaitė rodomo didžiajame New Yorko teatre — Radio City Music Hall, Rockefeller Center.

Advokatai Pasisakė Už Kandidatus Į Teisėjus

Advokatų Gildijos pild. taryba paskelbė savo užgyrimus kandidatų į teisėjus. Ji pasisakė prieš kandidatūrą teisėjo Lloyd Church, kandidato į vyriausio teismo teisėjus, kadangi "jis neliberališkas atsinešime į ekonominius ir socialius klausimus."

Prieš Church advokatai priešinosi ir dėlto, kad "jis leido savo teismą vadoti kaip forumą vėdinimui politinių prieš nusiustatymų..."

Advokatų Gildijos pild. taryba ragino išrinkti George J. Mintzer ir teisėjus Bernard Botein, Rocco A. Parella ir Peter Schmuck. Tarpe užgyrimų apskričių kandidatų, Kings piliečius ragino balsuoti už Jacob S. Schwartzwald ir Victor Rabinowitz, Nathan Sobel, Samuel E. Neuberger ir Burton Turkus, o Queens piliečius prašė remti teisėjus James T. Halliman ir Anthony P. Savarese.

Dienraščio "LAISVĖS" Koncertas

įvyks
Lapk. - Nov. 8
Bus
LABOR LYCEUM
BROOKLYN, N. Y.

Brooklyne Bus Svarbių Rinkiminių Mitingų Bėgiu Savaitės

Pradedan spal. 19, Brooklyne bus eilė stambių rinkiminių mitingų, jau neskaitant daugybės mažesniųjų, rengiamų atvirame ore bei atskirų distriktų skale.

Tarpe didžiausių bus trys komunistų valstijinio rinkimų komiteto rengiami mitingai, žymiosiose Brooklyno centruose, kur, be abejo, dalyvaus ir daug lietuvių. Kviečia visus atsilankyti.

Spalio 19 įvyksiančiame mitinge, Livingston Hall, 301 Schermerhorn St., kalbės Gilbert Green, New Yorko valstijos komunistų organizacijos sekretorius; S. Gerson, kampanijos vedėjas ir Peter V. Cacchione, Miesto Tarybos narys. Pradžią 8:30.

Spalio 22 vakarą įvyks mitingas Grand Paradiise salėje, Grand ir Havemeyer Sts., Williamsburge. Čia kalbės Israel Amter, komunistų kandidatas į gubernatorių, taipgi bus judžiai ir dainų programa. Įžanga 10c.

Spalio 26 vakarą įvyksiantis mitingas, Brooklyno Academy of Music, turės nepaprastą meno programą. Kalbės vyriausias komunistų kandidatas — Israel Amter, ir Elizabeth Gurley Flynn ir Benjamin J. Davis, Jr., kandidatai į kongresmanus at-large (nuo visos valstijos), taipgi Robert Minor ir Peter V. Cacchione. Šiam mitingui tikietas 25c.

L. K. N. Pasikores Laive

Ralph R. MacDonald, užsirašęs prekinio laivo skiperiu, gavęs Laivyno Rezervo skiperio komisiją ir seną laivą Calvert. Pirmadienį jis užėmė to laivo komandą, o antradienį jis rasta ten pasikores.

Žmonės Nori Antro Fronto Dabar -- Sakė Chaplinas

"Aš kalbu už mažąjį žmogų Amerikoje, Britanijoje ir talkininkų šalyse, kada aš prašau antro fronto," pareiškė Charles Chaplin, pasaulio žmonių mylėtinis filmų aktorius, apsuptas reporterių, spaudos konferencijoje Waldorf-Astoria viešbutyje, New Yorke.

"Aš mažai žinau apie politiką. Aš tik remiuosi rekomendacijomis Stalino ir didingų Rusijos žmonių. Tai yra mūsų pareiga atidaryti antrąjį frontą, kaip kad mes prižadėjome. Aš jaučiu, jog yra mano pakviesti kalbėti. Mano sąžinė rašina pagelbėti talkininkų tikslų. Dėlto aš pribuvau New Yorkan kalbėti už antrą frontą."

Chaplinas iš Kalifornijos pribuvo New Yorkan kalbėti spalio 16-tos vakarą Carnegie Hall suruoštam mitingui per Artists Front to Win the War, kurios organizacijos Chaplinas yra garbės pirmininku.

P. Venta Šaukiamas Kariuomenėn

Povilas Venta, Laisvės spaustuvės darbininkas, taipgi Aido Choro ir kitų organizacijų narys, pašauktas stoti Jungtinių Valstijų kariuomenėn spalio 24-tą.

Povilas yra dar jaunas amerikietis, atvykęs šion šalin balandžio 22 dieną, 1941 metais, po kariavimo Ispanijos lojalistų armijoje prieš fašizmą. Ispanijon jis nuvažiavo slapta iš smetoninės Lietuvos, gerai pažindamas, kas yra naminis fašizmas.

Tuojuo po atvykimo šion šalin Povilas pradėjo veikti su pažangiųjų lietuvių organizacijomis ir neužilgo atėjo dirbti Laisvėn, kur tuo palyginamai trumpučiu laiku spausdavino amate, turėdamas daug gabumo ir pasišventimo lietuvių liaudies išlaikomai įstaigai, jos laikraščiu, išdirbo į vieną iš geriausių darbininkų. Tad Povilo išėjimas kariuomenėn, apart išleidimo draugo, palieka didelę spragą ir įstaigos štahe, kurią dabartiniu arba ir bile laiku nelengva užpildyti.

Aštuoniolikos ir 19 metų vaikiniškai stačiai apgulė armijon rekrutavimo stoį Grand Central Palace po prezidento pareiškimo, kad reikės imti tų metų amžiaus jaunimą kariuomenėn. Liuosnoriai gali pasirinkti tarnybos skyrių.

REIKALAVIMAI

Reikalinga mergina dirbti namu darba. Gera alga. Gera vieta. Gaus nuosavą miegambarį. Reikalaujama geros rekomendacijos. H. L. Gross, 643 Empire Blvd., Brooklyn, N. Y. (244-246)

Reikalingas naudotas Cash Register, tinkamas Taverne biuzinui. Kas turėtų pardavimui, toki registerį, prašau pranešti šiuom antrašu: Charles Vignans, 284 Scholes St., Brooklyn, N. Y. (244-245)

RANDAVOJIMAI

Pasirandavoje penki dideli, šviesūs kampiniai kambariai. Yra sekami įtaisymai kaip tai: combination sink, gas range, oil burner. Taipgi gali, kas norės, paimti kambarius su džianitoryste. Prašome kreiptis: 250 Linden St., (Ridgewood), kamps Knickerbocker Ave., Brooklyn, N. Y. Telefonas Virginia 3-6545.

Chaplinas iš Kalifornijos pribuvo New Yorkan kalbėti spalio 16-tos vakarą Carnegie Hall suruoštam mitingui per Artists Front to Win the War, kurios organizacijos Chaplinas yra garbės pirmininku.

Komunistų Mitinge Parduota Bonai

Komunistų rinkiminiame mitinge, įvykusiame pereiną trečiadienį, 2420 Jackson Ave., Sunnysidėj, parduota apie 500 dolerių vertės karo bonų-stampų. Vakaro vyriausiasis kalbėtojas buvo komunistų kandidatai į kongresmanus nuo vienos valstijos (at-large) Benjamin P. Davis, Jr., ir Elizabeth Gurley Flynn.

Komunistams p a p r a š i u s, Am. Women's Volunteer Service atsijuntė uniformuotas atstoves padėti greit pravesti pardavimą karo bonų.

New Yorke Surinko Daug "Skrepo"

Pereiną ketvirtadienį New Yorke buvo seno metalo surinkimo diena. Gauta 48,972,250 svarų arba 24,486 tonai su virš, apie 25 svarai per asmenį. Tačiau tos skaitlinės dar nepilnos, viską suvežus tikimasi turėti daug daugiau. Tikimasi, kad viską suvežus iš visų miesto apskričių bus gauta virš 200,000,000 svarų metalo.

BROOKLYN LABOR LYCEUM
DARBININKŲ ĮSTAIGA
SALES dėl Ballu, Koncertu, Banketu, Vestuvių, Susirinkimų ir tt. Pulkus stiečius su naujaisiais įtaisymais.
Keturios bolų alieys
Kainos Prieinamos
949-959 Willoughby Ave.
Tel. STagg 2-3842

Le VANDA
FUNERAL PARLORS
Incorporated
Juozas Levandauskas
Graborius—Undertaker
337 UNION AVENUE
BROOKLYN, N. Y.
Tel. STagg 2-0783
NIGHT—HAvemeyer 8-1158

MOTERIMS

Liet. Literatūros Draugijos Centro Moterų Komiteto susirinkimas su draugėmis, iš vietos organizacijų ir iš apylinkių nukeliamas keturiom valandom vėliau, įvyks ne 10 ryto, bet 2 val. po pietų, spalio 18-tą, šį sekmadienį, 419 Lorimer St., Brooklyne. Visos kviečiamos dalyvauti. Sekr.

Alfange Kritikavo Bennett-Dewey Rekordus

Dean Alfange, Amerikos Darbo Partijos kandidatas į gubernatorių, kalbėdamas viešbutyje Astor suruoštam mitingui pereiną ketvirtadienį, kritikavo rekordus abiejų senųjų partijų kandidatų, John J. Bennetto, demokratų, ir Thomas E. Dewey, republikonų, parodydamas, kad abiem trūksta vadovaujančių ypatybių, kurios reikalingos gubernatoriui.

Alfange vyriausia kritikavo, kad jiems trūksta "sugebėjimo vadovauti Amerikos visuomenės opiniją laike didžiojo krizio." Jis sakė: "Net ir šioj kampanijoj, kur risami didžiausi klausimai, pajudinanti žmogaus sielą, ponai Dewey ir Bennett keistai tyli. Gal būt, kad jie nenori mums atvirai pasisakyti savo mintį..." Bet "aš turiu tikėjimą," sakė Alfange. "Tai yra tikėjimas karo laiko gubernatoriaus."

LIETUVIŠKAS TRAKTYRIUS
(VALGYKLA IR ALINE)
Rheinold Extra Dry Alus
Didelis pasirinkimas visotų
Vynų ir Degtinės
Importuotų ir Vietinių Kasdien Turime
KARTŲ UZKANDZIŲ
JUOZAS ZEIDAT
Savininkas
411 Grand St. Brooklyn

Akiniai už \$7.50

Per sekančias 30 dienu, mes darome šį specialį pasiūlymą savo seniems ir naujiems pajantams. Nepaisant didelio pakilimo kainų ant visų akiniams naudojamų medžiagų, mes vis dar patarnaujame už senas žemas kainas.

Atsilankę parodykite mums šį skelbimą ir mes duosime jums 10% nuolaidos. Kainos už vienos rūšies stiklus yra nustatytos taip žemos, kad pilnai patarnautume tik už \$7.50.

STENGER & STENGER
OPTOMETRISTS
394-398 Broadway
Brooklyn, N. Y.

Karo laiko gubernatorių, kaip aiškino kandidatas, privalo būti dalinai liberališkas, kuris rėmė prezidento Rooseveltą namų ir užrubežių politiką pirm Perly Uosto. Jis turi reikalauti, kad kiekvienas amerikietis dalyvautų laimėjime karo kiekviename fronte. Jis turi sumobilizuoti visas New Yorko jėgas užpakalyje prezidento Rooseveltą 7 punktų programos. Jis turi sustiprinti civilinių apsigynimą prieš galimas militariskas atakas ant mūsų miestų. Jis privalo išlaikyti Naujosios Dalybos laimėjimus.

Jis turi planuoti visuotinę atsteigimą visų kariuomenėn tarnaujančių newyorkiečių, su paskyromis jų užlaikomiems seimui nariams. Jis turi suorganizuoti pokylinių darbų programą. Jis turi sutruškinti rasinius ir religinius siauramianius. Jis turi darbuotis įsteigimui Keturių Laisvių po karo ir būti gabiu karo laiko gubernatoriumi dabar.

Vartotojai cukraus namie gausią tą pačią kvotą cukraus — pusę svoro per asmenį — lapkričio ir gruodžio mėnesiais, bet įstaigos gausiančios mažiau.

IRVING PLACE art 14 St. & Union Sq. Vėlai Rodoma Kas Šeštadienį
GRAMERCY—5-9879
ANTRA DIDŽIOJI SAVAITE
Sujaudinas Priešfašistinis Darbininkų Judis!
"Native Land" "Battle For Siberia"
aiškina ir dainuoja Paul Robeson

DABAR RODOMAS!
Kirst Hitleriui, Kur Skaudžiausia!
Hal Roach Perstato
"THE DEVIL WITH HITLER"
Su Allan Mowbray, Bobby Watson, George E. Stone ir kitais
Smagi komedija ir mitri pašalpa, atėjusi iš Hollywoodo apie Diktatorių ir jų prietikus.
GLOBE THEA. Broadway, prie 46th St., N. Y.

Pirkite Kareiviam KALEDŲ Dovanas DABAR

Paskutinė Išsiuntimo Diena 1-ma Lapkričio
Užleikite ir apžiūrėkite mūsų Specialj kareiviams dovanų departmentą
Maži rankpinigiai palakys bi dalkta.

ROBERT LIPTON 701 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
ATDARA VAKARAIS. Tel. STagg 2-2178

GRAND FURNITURE CHAIR
Lietuvių Namų Rakandų Krautuvė
Išdirbame ir Parduodame Geriausios Rūšies Rakandus
Iš prieštasties trūkumo materijolų, mes užsiimame taisymu ir perdurbimu kitchen, bed-room ir living-room sets. Taisymo darba tęsime iki karas bus laimėtas.
M. PETRAITIENĖ ir SŪNAI 409 ir 417 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Telephone EVergreen 7-8451

Green Star Bar & Grill
Lietuviškas Kabaretas
Kas nori gražiai laiką praleisti, pasilinksminėti ir pasisukti užsina pas "Green Star Bar and Grill," nes žino, kad visados bus patenkinti.
Linksma Parė Kiekvieną Šeštadienį!
TURIME GERŲ VYNŲ IR DEGTINIŲ
Ateikite pasimatyti su Giviais
Geriausias Alus Brooklyne
459 GRAND ST.
Skersai nuo Republic Teatro
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EV. 4-8698